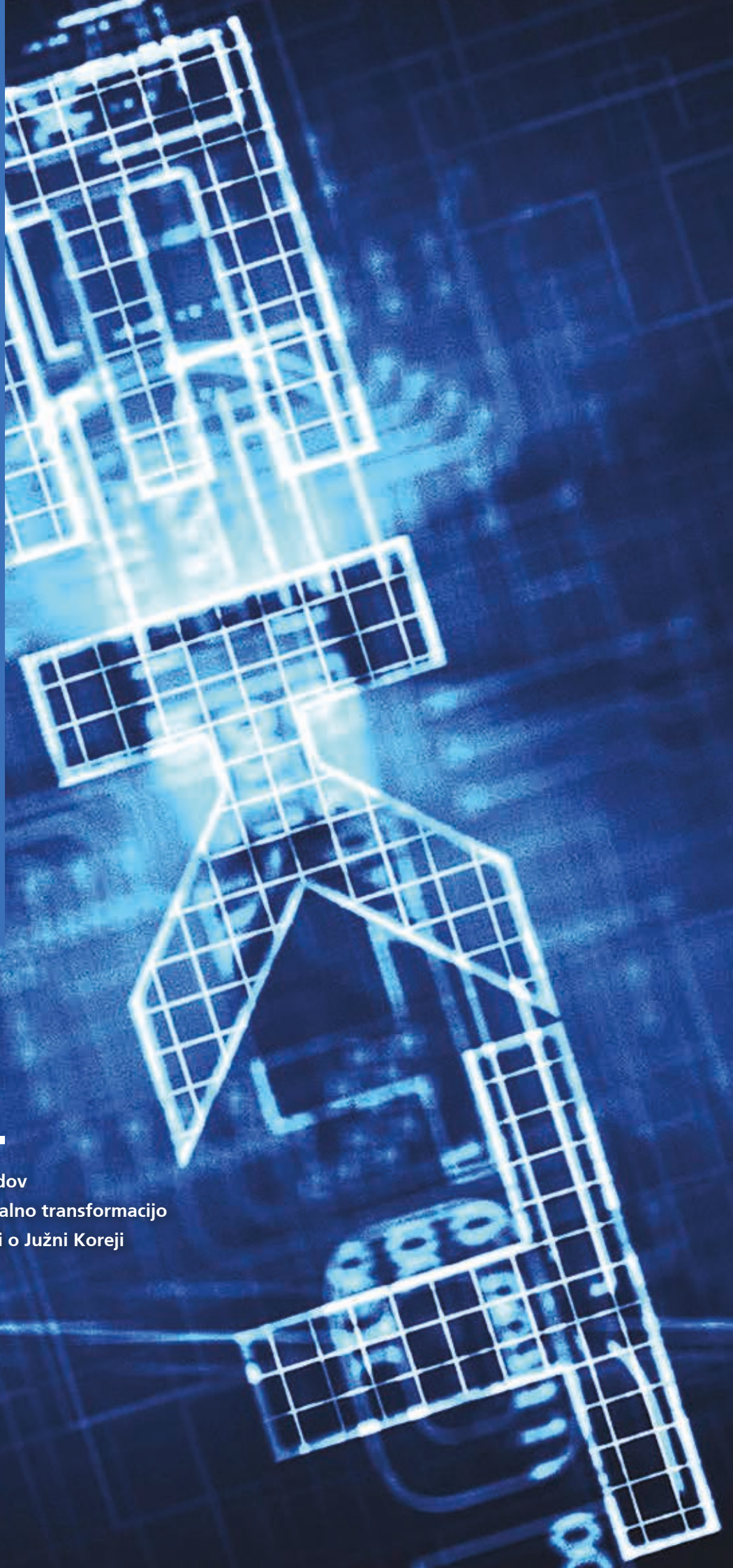

Komunitator

Časopis KONCERNA KOLEKTOR Letnik 17 Zima 2017

številka
85

Idrija – občina po meri invalidov
Kolektor v prihodnost s digitalno transformacijo
10 stvari, ki jih morate vedeti o Južni Koreji

*V novo leto vstopite odločeni,
da v vsakem novem dnevu
najdete skrito priložnost.*

(Michael Josephson)

*V prihajajočem letu želimo vam,
vašim bližnjim ter sodelavcem
veliko sreče in uspeha.*

Polona Rupnik
Glavna in odgovorna urednica

Talent? Ja, tudi. Največkrat pa predanost in trdo delo.

»Če želiš nekaj početi res dobro, moraš iti preko svojih meja, ceniti, da ko nekaj narediš znova in znova, nekaj, kar ti nikoli ni bilo prirojeno, postane skorajda kot prirojeno, in končno, da zmožnost neko delo opraviti natančno in vestno ne pride čez noč,« je ugotovil že romanopisec John Irving. V njegovih ugotovitvah mu je pritrčila tudi pisateljica Angela Duckworth, ki v svoji knjigi *Predanost* ugotavlja, da so leta trdega dela pogosto narobe razumljena kot prirojeni talent in da je strast enako pomembna kot vztrajnost, če si želimo velikih uspehov, strast enako pomembna kot vztrajnost. »Tisto, kar res šteje, pa je predanost,« pravi.

Trdo delo, strast, vztrajnost, predanost ... Vse to odlikuje izjemne posameznike, katerih zgodbe boste lahko prebrali v tej številki *Komunitatorja*. Gre za mlade posameznike, ki so se uveljavili na različnih področjih – glasbenem, športnem, znanstvenem.

Predstavili vam bomo Erina Čoralica, vrhunskega violinista, ki se je pred kratkim na diplomskem koncertu predstavil domačemu občinstvu. Erin je prepričan, da je v glasbi za vrhunski rezultat potrebno vse – talent, vaje, čustva, posluš. Pri svojem glasbenem ustvarjanju sledi življenjski filozofiji Heifetza, ki pravi, da ne vadi več kot tri ure na dan, saj je igrati

glasbo brez čustev brez smisla. Igraš lahko namreč le omejen čas, če želiš odigrati na način, da si 100-odstotno skoncentriran osredotočen na vsako od odigranih not. Pri tem Erinu zelo pomaga šport.

Tudi na tem področju je za vrhunski rezultat potrebno še vse kaj drugega kot le talent. Tit Primožič iz Karate kluba Kolektor Idrija je ponosni lastnik črnega pasu, ki ga dodatno krasi še t. i. prvi dan. Pot do tega izjemnega dosežka je posledica trdega dela in zavzetega, predanega ukvarjanja s karatejem že od otroških dni. To ga je pripeljalo med najboljše karateiste na nedavnem svetovnem prvenstvu. Med Slovenci je bil celo najboljši.

Čez dober mesec bodo na sporedu zimske olimpijske igre. Naši športniki so svojo vztrajnost, borbenost, predanost in tudi pogum pokazali že z uvrstitvijo na olimpijske igre, ki so nedvomno sanje vsakega športnika. Na tej poti jih podpira tudi Kolektor, ki je ponosni pokrovitelj slovenske biatlonske reprezentance in slovenske hiše na olimpijskih igrah v Pjongčangu. To je le delček tega, kar vam prinaša zimska številka *Komunitatorja*. Verjamem, da boste v njej prebrali marsikaj zanimivega.

Naj bo predanost naše vodilo v letu 2018.

Kdor prej pride, prej pomaga.

Hitra in učinkovita zdravstvena asistenca v tujini.

Brezskrbni v tujini s storitvami
zdravstvene asistence:

- kritje stroškov nujnega zdravljenja*,
- kritje stroškov prevoza zaradi bolezni ali nezgode*,
- vedno na voljo na + 386 59 09 18 81 in prek aplikacije Triglav Asistenca.

Več na triglav.si.

*v okviru dogovorjene zavarovalne vsote

+ 386 59 09 18 81

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si

Komunitator

Časopis KONCERNA KOLEKTOR Letnik 17 Zima 2017

Fotografija na naslovnici:
Valentin Jesenko

Izdaja: FMR - MEDIA založništvo publikacije in promocija d. o. o., **Direktorica:** Tadeja Golob, **Glavna in odgovorna urednica:** Polona Rupnik, **Uredništvo:** Arkova 43, 5280 Idrija, **E-mail:** polona.rupnik@kolektor.com, **tel.:** (05) 37 50 599, **GSM** 051 689 204, **Grafični oblikovalec:** Andrej Potočnik **Sodelavci:** Sabina Carli, Saša Cvek, Anja Erjavec, Peter Dokl, Jaka Križanič, Urška Močnik, Maja Rajer Obid, Natalie Rupnik, Polona Rupnik, Robert Šabec **Fotografije:** Boštjan Berglez, Patricija Bizjak, Sabina Carli, arhiv ELES, arhiv Ektimo, Anja Erjavec, Iztok Hvala, arhiv MC Idrija, Žiga Intihar, Zala Kerle, Barbara Kos, Jaka Križanič, Matej Maček, Nejc Menard, arhiv Leona Obreze, arhiv OKS, arhiv Luke Peternela, arhiv Nejca Piriha, arhiv Primorskega tehnološkega parka, arhiv Primorski val, Bruno Rupnik, Nande Rupnik, Natalie Rupnik, Polona Rupnik, Urban Štebljaj, Alenka Zgaga **Oblikovna zasnova:** Futura DDB d.o.o. **Jezikovni pregled:** Barbara Bizjak **Naklada:** 8000 izvodov **Naročnina:** časopis je brezplačen **Tisk:** Delo d.o.o. **Distribucija:** Pošta Slovenije Časopis si lahko ogledate na spletni strani: www.fmr.si, www.kolektor.com **Naslovnica:** Digitalizacija

Copyright© FMR - MEDIA. Fotografije in vsebina časopisa so zaščiteni z avtorskimi pravicami. Nobenega dela časopisa ni dovoljeno razmnoževati, niti kako drugače kopirati, navedbe iz njega pa je mogoče uporabiti le po predhodnem pisnem dovoljenju izdajatelja.

Utrip lokalne skupnosti

Vrata je odprl
Coworking Idrija

Razglednica iz tujine

Ama Dablam

Aktualno

Kolektor Labs – prvi korak
k četrti strateški poslovni
diviziji?

Na mladih svet stoji

Ko se srečajo Bach,
Metalica in Apocalyptica

Predstavljamo

Slovenska hiša na olimpijskih
igrah v Pjongčangu

Šport in rekreacija

Če jih je »fašeš«,
jih hočeš dati tudi nazaj

Zdrav Kolektor

Vzrokov za stres je več

Kulinarika

Praznični napitki

V Idriji je na pobudo idrijske izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti potekalo državno srečanje literatov seniorjev. Na dogodku so nagrade prejeli najboljši literarni ustvarjalci starejše generacije ter najboljše samozaložniško literarno delo preteklega leta. Program dogodka je vseboval pogovor o založništvu in knjigah, večerno prireditev s predstavitevijo finalistov, literarno delavnico za finaliste natečaja ter spoznavanje idrijske kulturne dediščine. Javni sklad za kulturne dejavnosti Slovenije je letos razpisal natečaj, imenovan V zavetju besede, nanj pa se je odzvalo 188 literatov iz vse Slovenije, ki so skupno prispevali 6 krajših dramskih prizorov, 133 proznih del in 573 pesmi. Vsi avtorji so bili povabljeni na šest regijskih srečanj in literarnih delavnic, kjer je bil narejen izbor 29 nominiranih ustvarjalcev za državno srečanje literatov seniorjev. Od teh je bilo izbranih osem finalistov, med njimi tudi pesnica Lilijana Homovec iz Črnega Vrha, ki so v sklopu slovesnega srečanja v Idriji prejeli priznanja, nagrajeno pa je bilo tudi najboljše literarno delo, ki je minulo leto izšlo v samozaložbi.

Galerija Magazin je gostila predstavitev nove domoznanske knjige z naslovom Gospodična Ida. Gre za knjižni prvenec nekdanje novinarko Radia Slovenija Marinke Svetina, ki je v knjigi orisala življenjsko pot svoje tete Ide Petrič, znane idrijske učiteljice iz prejšnjega stoletja. Udeleženci so si ogledali nabor zanimivih fotografij iz knjige in ob njih spoznali življenjsko pot učiteljice Ide, ki je poučevala v Zadlogu, Črnem Vrhu, Lendavi in Idriji. Njena življenjska zgodba je zanimiva predvsem z vidika, ker je umeščena v čas, ko je Idrija spadala pod Avstrijo, Italijo in kasneje pod Jugoslavijo. V času italijanske okupacije je stroga in dosledna učiteljica Ida kot begunka bežala v Jugoslavijo. Mnogim generacija je znanje prenašala v prvih in drugih razredih osnovne šole, poučevala pa je tudi tuje jezike, verouk in se ukvarjala s prevajalstvom. V Idriji je delovala od leta 1945 do upokojitve leta 1952. V knjigi so spomine na legendarno učiteljico povzeli tudi številni njeni učenci in drugi, ki so jo poznali.

“V Mladinskem centru Idrija so začeli s projektom Aktivirajmo se!, s katerim želijo spodbuditi več procesov, in sicer želijo izboljšati kakovost življenja mladih na podeželju (natančneje v Godoviču) ter omogočiti več možnosti vključevanja osebam s posebnimi potrebami v obstoječe aktivnosti Mladinskega centra Idrija. Tekom delovanja so v ekipi MCI ugotovili, da so njihovi uporabniki večinoma prebivalci mest Idrije in Spodnje Idrije. Ugotovili so, da s svojimi aktivnostmi ne dosegajo bolj oddaljenih naselij kot je npr. Godovič. Prav zato so se odločili, da skupaj z ekipo mladih iz Godoviča organizirajo različne aktivnosti in s tem omogočijo tudi mladim iz ruralnega okolja vključevanje v mladinske aktivnosti. Vzpostaviti želijo tudi mladinsko točko Godovič (MT-G), ki bo nudila prostor lokalni skupnosti in spodbudila posameznike k intenzivnejšemu vključevanju v življenje skupnosti in aktivnosti Mladinskega centra Idrija. V sklopu projekta se bo tudi nadgradilo delovanje samega mladinskega centra, saj je cilj, da se v obstoječe dejavnosti vključi čim več posameznikov iz ranljivih skupin kot so npr. osebe s posebnimi potrebami, ki drugače ostajajo doma in niso vključeni v nobene aktivnosti.”

Osnovna šola Idrija je v Modri dvorani v Idriji gostila izjemno odmevno humanitarno prireditev, kjer so zbirali sredstva za šolski sklad. Med dobro uro pestrega programa s petjem, plesom in igro so učenci OŠ Idrija prikazali delo in življenje v Idriji ter na dvoru cesarice Marije Terezije. Pri tem so jim pomagali godbeniki Godbenega društva rudarjev Idrija, učenci Glasbene šole Idrija in plesalke Plesnega kluba Idrija. S pomočjo obiskovalcev so zbrali veliko prostovoljnih prispevkov, s katerimi bo šolski sklad tudi v prihodnje pomagal učencem OŠ Idrija pri nakupu šolskih pripomočkov, pri udeležbi na tekmovanjih in v šolah v naravi, pri nakupu nadstandardne opreme in še marsikaj.

V okviru mednarodnega projekta Danube Geotour želijo v Geoparku Idrija vzpostaviti temelje za vzpostavitev kolektivne blagovne znamke, pri kateri bi sodelovali različni ponudniki na območju geoparka. Bistvo za razvoj kolektivne blagovne znamke za območje idrijskega geoparka je oblikovanje pilotnih geoproductov, ki naj bi jih sodelavci Geoparka razvili v sodelovanju z lokalnimi ponudniki. Z aktivnostmi so pričeli to jesen, in sicer z ogledom primera dobre prakse, pozneje pa so strokovni sodelavci projekta Danube Geotour pri Geoparku Idrija organizirali prvo srečanje z lokalnimi ponudniki na območju geoparka. Predstavili so jim, kaj je geoproduct in katere aktivnosti se bodo izvajale v okviru tega delovnega paketa. Ponudniki so nanizali ideje za produkte, ki bi jih lahko vključili v skupno blagovno znamko za območje Geoparka Idrija, izpostavili pa so tudi težave in izzive, s katerimi se že soočajo pri izdelavi svojih produktov. Med debato se je izkazalo, da sta za razvoj geoproducta najbolj zanimivi izhodiščni temi kulinarika ter domača in umetnostna obrt. Na podlagi teh idej bodo v prihodnje v projektu sledila tematska srečanja, kjer bodo zunanji strokovnjaki s ponudniki delili svoje izkušnje. V projektu Danube GeoTour, ki je sofinanciran iz sredstev Interreg Transnacionalnega programa Podonavje, vključno z nosilnim partnerjem Geoparkom Idrija, sodeluje 11 projektnih partnerjev iz 8 geoparkov na območju Podonavja. Glavni cilj projekta je trajnostna uporaba naravnega in kulturnega bogastva v geoparkih z razvojem turizma brez negativnih posledic za okolje. Glavni rezultat projekta bo skupna, izvorna Podonavska geopot, ki bo potekala po vseh sodelujočih geoparkih in vključevala novo oblikovane geoproducte ter interpretacijske točke.

Galerija svete Barbare je tudi letos gostila že tradicionalno razstavo jaslic v predprazničnih dneh. Gre za zelo raznoliko razstavo, saj avtorji jaslice ustvarjajo iz najrazličnejših materialov, kot so les, kovina, emajl, žgana glina, karton ... Med zanimivejšimi pa so vsekakor klekljane jaslice, saj znajo idrijske čipkarice tradicionalni motiv svete družine upodobiti tudi v obliki prostorske čipke. Tako kot lani so tudi letos na razstavo v Idrijo svoje jaslice prinesli ustvarjalci iz Ceste pri Ajdovščini, ki jaslice izdelujejo v keramiki. Poleg njih so se na razstavi predstavili tudi umetniki iz Bele Krajine ter Šempasa, kjer ustvarjajo posebne rezbarske jaslice. Po mnenju organizatorjev je tradicionalna razstava jaslic v Galeriji sv. Barbare najbolj obiskan kulturni dogodek meseca decembra v mestu.

V Črnem Vrhu so obeležili jubilejno 20-letnico delovanja Ženskega pevskega zbora Ivan Rijavec, ki ima korenine v starejšem dekliskem pevskem zboru. Tega je v njegovih zlatih letih vodil akademski glasbenik Baki Jashari iz Prištine, ki se je udeležil slavnostnega praznovanja v črnovrški kulturni dvorani. Jashari se je med glasbenim študijem v Ljubljani spoprijel z vodenjem dekliskega zbora v Črnem Vrhu, še pred njim pa je zbor vodila Cilka Kavčič. Ob praznovanju so za pevke in publiko nastopili še člani Slovenskega okteta. Baki Jashari, nekdanji zborovodja v Črnem Vrhu, danes pa direktor Filharmonije in opere v Prištini, je zbranim v brezhibni slovensščini povedal: »Pevke v Črnem Vrhu so vsestransko presegle moja pričakovanja.« Ženski pevski zbor Ivan Rijavec že več let vodi prizadevna in vsestranska zborovodkinja Katja Bajec Felc.

V Idriji je na pobudo idrijske izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti potekalo državno srečanje literatov seniorjev. Na dogodku so nagrade prejeli najboljši literarni ustvarjalci starejše generacije ter najboljše samozaložniško literarno delo preteklega leta. Program dogodka je vseboval pogovor o založništvu in knjigah, večerno prireditev s predstavitev finalistov, literarno delavnico za finaliste natečaja ter spoznavanje idrijske kulturne dediščine. Javni sklad za kulturne dejavnosti Slovenije je letos razpisal natečaj, imenovan V zavetju besede, nanj pa se je odzvalo 188 literatov iz vse Slovenije, ki so skupno prispevali 6 krajših dramskih prizorov, 133 proznih del in 573 pesmi. Vsi avtorji so bili povabljeni na šest regijskih srečanj in literarnih delavnic, kjer je bil narejen izbor 29 nominiranih ustvarjalcev za državno srečanje literatov seniorjev. Od teh je bilo izbranih osem finalistov, med njimi tudi pesnica Lilijana Homovec iz Črnega Vrha, ki so v sklopu slovesnega srečanja v Idriji prejeli priznanja, nagrajeno pa je bilo tudi najboljše literarno delo, ki je minulo leto izšlo v samozaložbi.

Prišel je čas, ko drug drugemu
zaželim vse dobro v novem letu.

Ob tem se vam podjetje **Markles d.o.o.**
zahvaljuje za izkazano zaupanje in vas
k uspešnemu sodelovanju vabi tudi v prihodnje!

SREČNO 2018!

Markles d.o.o.
Trgovina z gradbenim materialom
PLUŽNJE 39, 5282 CERKNO
Tel.: 05 37 46 200
GSM: 040 599 858
marklesdoo@gmail.com

Temeljna usmeritev lionizma je pomagati pomoči potrebnim, pri čemer pa se predvsem usmerjajo v pomoč slepim in slabovidnim, gluhih in naglušnim ter ostalim, ki so pomoči potrebni. Idrijski lionisti so si za cilj zadali še pomoč najranljivejšim skupinam, to je otrokom in starostnikom. Svoj osnovni moto udejanjajo preko pomoči institucionalnih oblik. Med njihovimi vsakoletnimi aktivnostmi je tudi priprava decembrskega dobrodelnega koncerta, ki je vedno dobro obiskan. Da je temu tako, gre zahvala obiskovalcem, prizadevnim organizatorjem in donatorjem. Zbrana sredstva bodo namenili socialno ogroženim otrokom in njihovim družinam v lokalnem okolju.

Vesele praznike
in srečno

Vam vošči
Vulkanizerstvo
Bogdan Jereb s.p.

Revija je lepo darilo, ki traja vse leto.

Obdarite svoje najdražje
z njihovo najljubšo revijo.

PLUS 50

Letno plačilo
12 števil

= 6,00 EUR

SVET KAPITALA

Letno plačilo 51 števil
= 69,86 EUR – **30 % popusta**

= 53,55 EUR

ONAPLUS

Letno plačilo 10 števil
= 31,96 EUR – **25 % popusta**

= 26,25 EUR

SUZY

Letno plačilo 52 števil
= 70,75 EUR – **25 % popusta**

= 58,11 EUR

Za vse informacije o naročniških paketih, cenah in možnostih
sklenitve naročniškega razmerja pokličite na brezplačno številko **080 11 99**,
pišite nam na **narocnine@delo.si**
ali obiščite spletno stran **trgovina.delo.si**.

*plačilo po predračunu

Vse navedene cene letnih naročin vključujejo 9,5 % DDV. Akcijska ponudba velja za plačnike, ki bodo letno naročino plačali do 31. decembra 2017*.

Vaš obdarjenec bo prejel tekočo številko izbrane edicije in kupon s katerim ga bomo obvestili, da ste ga obdarili z letno naročino.

Za vse informacije o naročniških paketih, cenah in možnostih sklenitve naročniškega razmerja pokličite na brezplačno številko 080 11 99, pišite nam na narocnine@delo.si ali obiščite spletno stran trgovina.delo.si.

Idrija – občina po meri invalidov za leto 2017

Anja Erjavec

Občina Idrija je na dan pred svetovnim dnevom invalidov, ki ga obeležujemo 3. decembra, na Mestnem trgu v Idriji slavnostno prejela listino »Občina po meri invalidov za leto 2017«. Pridobitev naziva je rezultat prizadevanj občine in invalidskih organizacij za okolje, prijaznejše predvsem do ranljivih skupin.

Medobčinsko društvo invalidov Idrija-Cerkno je bilo na podlagi prizadevanj in sprejetih programov, s katerimi občina Idrija spoštuje različnost potreb invalidov na področju njihovega vsakodnevnega življenja, delovanja in vključevanja v družbo, pobudnik vključitve občine v projekt Zveze delovnih invalidov Slovenije za pridobitev listine »Občina po meri

invalidov«. Slednja v praksi ne pomeni zgolj fizično omogočenih dostopov za ranjivejše skupine, pač pa predvsem njihove socialne interakcije in vključevanje v vsakdanje življenje.

Kar je dobro za invalidski voziček, ni nujno dobro za slepega

Občina Idrija je invalidom zagotovila dostopnost do občine, upravne enote, knjižnice v Spodnji Idriji, zdravstvenega doma, prilagodila je tudi most za pešce čez Idrijco. Pomembno je na kakovost življenja invalidov vplivala ureditev indukcijske zanke za naglušne, okrepila se je povezanost invalidskih društev in organizacij, ki sedaj aktivno sodelujejo pri vseh strategijah razvoja občine. Vse to pa ni tako preprosto, kakor se

zdi na prvi pogled. Če je nekaj dobro za invalidski voziček, morda ni dobro za slepega. Aktivnost samih invalidov pri različnih projektih je tu ključnega pomena.

Osrednji cilj društva je socialno vključevanje invalidov, njihovo sožitje in zvišanje kakovosti bivanja za vse občane. Pri obvladovanju položaja invalidov je pomembna predvsem njihova aktivnost ter stalne spodbude delovanja v dobro invalidov in vseh občanov. Med cilji projekta pa so še odpravljanje gibalnih ovir, gradnja javnih invalidskih sanitarij, zaposlovanje invalidov, vključevanje v izobraževalne, športne, kulturne, zabavne aktivnosti, prilagoditev javnega prevoza in dostop do verskih aktivnosti. V idrijsko-cerkljanskem medobčinskem društvu invalidov

so sicer zelo zadovoljni, da zaradi uspešnega gospodarskega okolja invalidi pravzaprav ne poznajo brezposelnosti, saj jim delo ponuja predvsem Kolektorjevo invalidsko podjetje Ascom. V Sloveniji je sicer 170 tisoč invalidov, deluje pa 144 invalidskih podjetij.

14. podelitev listine

Zveza delovnih invalidov Slovenije je na podlagi Pravilnika Zveze o pridobitvi listine »Občina po meri invalidov« izbrala Občino Idrija kot prejemnico listine za leto 2017. Listino ZDIS podeljuje že od leta 2003, letos so jo prejele štiri občine, tako da se lahko z njo sedaj pohvali 30 slovenskih občin. Po besedah idrijskega župana Bojana Severja za občino to priznanje pomeni nov zagon, pa tudi novo skrb in obvezo, saj se je ob takšnih akcijah treba stalno odzivati na potrebe invalidov in njihovo socialno vključenost. Čeprav je bilo že veliko narejenega, se občina zaveda, da jo na tem področju čaka še veliko dela, saj listina predstavlja trajno zavezo. Pridobitev listine hkrati tudi ozavešča, da so med nami tudi drugačni od tistih, ki se imamo za normalne. V Idriji je bilo treba že marsikaj postoriti, da so invalidom omogočili normalno in varno gibanje.

Heroji furajo v pižamah

V Idriji je potekala tudi akcija Heroji v pižamah, kjer je eno sobotno noč mlade iz zabave domov prevažal Ivo Ozebek. Gre za vseslovensko iniciativo, ki opozarja na aktualno problematiko vožnje mladih pod vplivom alkohola. 37-letni Ivo, ki je zaposlen v končni kontroli podjetja Kolektor Ascom, je zaradi prometne nesreče, ki sta ji botrovali neprilagojena hitrost in utrujenost, na invalidskem vozičku že od svojega 22. leta starosti. Kot ambasador akcije na Idrijskem pravi, da je iz varnostnih razlogov lažje preživeti starša v pižami, ki te sredi noči prideta iskat na zabavo, kakor prometno nesrečo pod vplivom alkohola.

Ivo, ki je član Zavoda Vozim, je v okviru akcije pokrival teren iz Idrije do Žirov, kjer je bil za mlade ta dan zanimiv koncert in jim omogočil brezplačno varno pot domov. Želja vseh, ki so sodelovali pri projektu je, da bi se mladi še bolj zavedali nevarnosti vožnje pod vplivom alkohola in bi se število takih voženj zmanjšalo oziroma jih sploh ne bi bilo več. »Da naša zgodba nikoli ne bi postala vaša,« je moto, ki spremlja ta projekt. Po njegovih besedah so »mladi akcijo pozdravili in nekateri so prav počakali, da so se lahko peljali z menoj, čeprav

je bil na voljo tudi avtobus. Veliko smo se pogovarjali o tej problematiki, o mojih izkušnjah in življenju pa tudi o povsem običajnih temah. Mislim, da je bil z akcijo dosežen zadan učinek in želim si, da bomo lahko prihodnje leto organizirali več tovrstnih dogodkov.« Največji problem se mu zdi, da se večina mladih bolj obremenjuje s policaji in posledično kaznijo kakor s tem, kaj se jim lahko zgodi in kako hude so lahko posledice vožnje pod vplivom alkohola.

»Listina, ki jo je prejela občina Idrija, se mi zdi zelo dobra za občino, saj nas je na žalost vedno več paraplegikov z različnimi omejitvami. Občina se mora truditi čim več detajlov prilagoditi invalidom. Zdravi ljudje se niti ne zavedajo, kje vse so za nas omejitve. Tudi sam, ko sem pristal na vozičku, se nisem niti spomnil, kje vse je kakšna stopnička, kamor kasneje nisem več mogel, saj je prej niti ne zaznaš. Nič več ni samoumevno in življenje si moraš veliko bolj zorganizirati. Največji problem so preozka vrata in pomanjkanje javnih sanitarij, pozimi pa tudi slabo očiščeni pločniki. Vendar se zadeve pomikajo v pozitivno smer za nas. Menim, da bi to listino morale imeti vsako mesto, saj predstavlja vzpodbudo za prilagoditev občine invalidom,« je prejem listine komentiral Ozebek.

☎ 041-648-393

prevozi oseb in skupin

prevozi blaga

hitra dostava pošiljk (Ljubljana in okolica)

organizacija prevozov

rent-a-car

RCT TRANS

Partizanska 8, Idrija
rcttrans@amis.net, www.rcttrans.si

Pridružite se nam

Polona Rupnik

Idrija je vedno sledila sodobnemu razvoju. Od nekdaj je bila valilnica inovacij in naprednih idej. Takšna ostaja tudi danes. Stvari se odvijajo in spreminjajo hitreje kot kdaj koli prej. Vedno je treba biti čuječ in pozoren, prepoznati spremembe, ki so dobre in jih sprejeti, implementirati v vsakdanje delovanje.

Pri vzpostavitvi Coworkinga Idrija so moči združili Občina Idrija, iniciativa Start-up Idrija in koncern Kolektor. Kolektorjevo partnerstvo pri Coworkingu Idrija je del širše strategije, ki jo ima Kolektor na področju povezovanja z zagonskimi podjetji ali perspektivnimi posamezniki.

Kolektor je namreč pred dobrim letom in pol začel sodelovati z zagonskimi podjetji, predvsem v obliki investicij. »Že od vsega začetka je bil naš namen, da v Idriji in širši okolici nekaj naredimo za lokalno podjetništvo in njegov razvoj. Običajno se tudi korporacije v tujini odločajo ali za kakšno obliko inkubatorja ali pa coworkinga oziroma prostora za sodelo. Da na ta način mladim perspektivnim posameznikom in podjetjem v nastajanju omogočijo prostor za kreativno delo,« pravi Valter Leban, član uprave koncerna Kolektor.

Coworking Idrija pa ni zgolj prostor za delo, ampak pomembno stičišče mladih in inovativnih samozaposlenih, strokovnjakov različnih profilov in potencialnih podjetnikov, ki jim omogoča

spontano mreženje, pridobivanje znanj, izkušenj in priložnosti za razvoj novih projektov. Ne samo z vso potrebno infrastrukturo, pač pa tudi s predavanji in delavnicami, mentorstvi ...

»Ne dvomimo v to, da bo Coworking Idrija pripomogel k razvoju podjetniške iniciative ter k razvoju obstoječih in novih produktov in storitev,« je dejal idrijski župan Bojan Sever.

Na okrogli mizi na otvoritvi Coworkinga Idrija so sodelovali Urban Lapajne, vodja projektov v inkubatorju Tovarna podjetmov, Aleš Špetič, ustanovitelj CubeSensors in izvršni direktor podjetja Klevio, Majda Dodevska, soustanoviteljica in CMO start-upa Scoutee, in Žan Menart, izvršni direktor podjetja Smart Optometry.

Prihajajo POPRI 2018

Vseslovensko podjetniško tekmovanje POPRI vabi vse kreativne, inovativne in podjetne mlade, ki se želijo s svojimi podjetniškimi idejami pomeriti z vrstniki iz cele Slovenije. Tekmovalci lahko poleg svojih idej letos rešujejo tudi 4 izzive koncerna Kolektor, ki se je letos pridružilo organizaciji. Rok za prijavo je 21. marec 2018.

Na tekmovanju POPRI tekmujejo mladi v 3 kategorijah: osnovnošolci od 7. do 9. razreda, srednješolci in študentje oziroma mladi do 29. leta. Tekmujejo s svojimi podjetniškimi idejami, ki jih zapišejo v predlogi poslovnega modela in za njih izdelajo prvi, enostaven prototip.

Vse podjetniške ideje oceni skrbno izbrana veččlanska strokovna komisija, ki jo sestavljajo podjetniki, menedžerji, ključni zaposleni v uspešnih podjetjih in tudi strokovnjaki iz pedagoškega sveta ter podjetniškega podpornega okolja. Rok za prijavo je 21. marec 2018 do polnoči. Prijave potekajo na spletni strani POPRI www.popri.si/#prijaviSe ali na platformi Mikrobiz (<http://www.mikrobiz.net/>).

Do 10. aprila bo znano, katerih 10 polfinalistov se bo 17. aprila 2018 predstavilo pred državno strokovno komisijo v obliki kratke ustne predstavitve, v start-up svetu bolj poznane kot »pitch«. Najboljši pa bodo dobili priložnost, da se predstavijo tudi na velikem odru Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, kjer bo 17. aprila popoldne potekala zaključna prireditev in slavnostna podelitev nagrad.

Spodbuda tekmovalcem: razgovor ena na ena s Kolektorjem in potovanje dijaške ekipe v ZDA

Novost letošnjega leta gotovo predstavlja sodelovanje s koncernom Kolektor, ki je v tekmovanju POPRI prepoznalo potencial. Mateja Lavrič, direktorica Kolektor Ventures, sklada za financiranje tehnoloških start-upov, pravi: »Koncern Kolektor nenehno stremi k inoviranju. Z

organizatorji tekmovanja POPRI se strinjamo, da dolgoročni ekonomski uspeh temelji na podjetnih, odlično izobraženih in motiviranih zaposlenih, zato smo tu prepoznali priložnost za sodelovanje.«

Kolektor tekmovalcem postavlja 4 izzive na področju digitalizacije oziroma pametne tovarne, zato Lavričeva dodaja: »Od tekmovalcev ne pričakujemo nujno tehnične

ekipe v kategoriji dijakov se lahko potegujejo za uvrstitev na mednarodno tekmovanje Genius Olympiad, ki bo junija v mestu Oswego v zvezni državi New York. Najboljši od njih bo organizator tekmovanja, Primorski tehnološki park, kril stroške potovanja in prijavnino. »Ideje mladih ne smejo ostati le na papirju, temveč jim moramo omogočiti, da se razvijejo in uresničijo. V organizaciji tekmovanja POPRI smo zavezani k

V lanskem letu je na tekmovanju POPRI tekmovalo več kot 400 mladih s 130 podjetniškimi idejami iz 56 različnih izobraževalnih institucij, pri pripravi na tekmovanje jim je na pomoč priskočilo 67 mentorjev.

dovršenosti, temveč drzne, nove, sveže in inovativne ideje. Če bomo v ideji prepoznali velik potencial, bomo njene člane povabili na osebni razgovor ena na ena in se pogovorili o možnostih nadaljevanja ideje.«

Udeležba koncerna Kolektor pa ni edina spodbuda, ki čaka najboljše tekmovalce. Tri najvišje uvrščene

ustvarjanju priložnosti za mlade, z namenom, da jim omogočimo hitrejši preskok iz izobraževanja v prvo zaposlitev. Zato smo veseli, da se nam je pridružil koncern Kolektor, ki bo nivo tekmovanja dvignil še za eno stopničko višje,« pravi vodja tekmovanja Maja Rajer Obid iz Primorskega tehnološkega parka.

Robotika in umetna inteligenca

Robert Šabec

Po mnenju številnih strokovnjakov naj bi bili robotika in umetna inteligenca tisti vedi, ki bosta že prav kmalu tlakovali prihodnost človeštva. Ali lahko v ta prihajajoči svet zremo z optimizmom ali pa je pri tem potrebna vsaj določena mera previdnosti, moramo najprej povprašati vse tiste, ki se s tovrstnim delom ukvarjajo poklicno. Eden od strokovnjakov na tem področju je zagotovo naš rojak Luka Peternel iz Srednje Kanomlje.

Svet robotike in vodenje robotov

Luka Peternel je po končani Srednji šoli za elektrotehniko in računalništvo nadaljeval študij na Univerzi v Ljubljani, kjer je na Fakulteti za elektrotehniko leta 2015 tudi doktoriral. V času podiplomskega študija je opravljal raziskave na Odseku za avtomatizacijo, biokibernetiko in robotiko na Institutu Jožef Stefan v Ljubljani, leta 2013 in 2014 pa se je izpopolnjeval tudi znotraj odseka za robotiko na ATR-CNS v Kjotu na Japonskem. Zadnji dve leti kot podoktorski raziskovalec dela na Italijanskem inštitutu za tehnologijo (Istituto Italiano di Tecnologia, IIT) v Genovi. »Moje glavno področje raziskav je vodenje fizične interakcije robota s človekom in okoljem. Torej, razvijam metode in algoritme vodenja robotov. Ti mu omogočajo, da opravlja naloge, ki vsebujejo fizično interakcijo, na primer sodelovanje pri uporabi orodij oziroma sodelovanje pri industrijskih nalogah. Pri tem je pomembno, da je robot sposoben prepoznati, kaj je človekov namen pri določeni nalogi in mu nato na pravilen in varen način pomaga. Tukaj pa je pomembno predvsem, kako robot v vsakem trenutku interpretira izmerjene informacije iz senzorjev (sile, navora, gibanja itd.) in na kakšen način se odzove nanje s svojim gibanjem, da pripomore k skupni izvedbi zadanih nalog,« Luka na kar najbolj preprost način predstavi svoje delo, ob tem pa še doda, da med razvijanjem predstavljene metode, ki se nanaša predvsem na industrijske

robote in humanoidne robote, del svojih raziskav posveča tudi robotskim eksoskeletom. To so roboti, ki jih pritrdimo na dele človekovega telesa, da izboljšajo gibalne sposobnosti zdravih ljudi oziroma nadomestijo okrnjene sposobnosti invalidov.

Institut Jožef Stefan, Kjoto in odločitev za Genovo

Da je Italija že zgodovinsko gledano prava valilnica najrazličnejših genialnih inženirjev in izumiteljev, je nesporno dejstvo, kljub temu pa nas je zanimal osrednji razlog, ki je botroval temu, da se je Luka odločil prav za Genovo. »Še preden sem zaključil z doktorskim študijem, sem imel dogovor z inštitutom na Japonskem, da svoje raziskovalno delo nadaljujem tam. Ko sem doktoriral, sem dobil nekaj zelo dobrih ponudb za delo iz ZDA, Anglije in Italije. Čeprav sem želel na Japonsko, sem se takrat odločil za Italijo, predvsem zaradi tega, ker je kolega dr. Arash Ajoudani na IIT dobil sredstva za svoj nov laboratorij in me povabil, da mu ga pomagam vzpostaviti in voditi. Ta izziv je pretehtal odločitev v prid Italiji. Po dveh letih imamo sedaj v laboratoriju približno osem sodelavcev z vsega sveta in redno objavljamo članke v priznanih mednarodnih znanstvenih revijah in konferencah. Pogoji za delo in vzdušje med sodelavci bi bili težko boljši,« nam o odločitvi, ki je botrovala selitvi v Italijo, pove Luka in v nadaljevanju predstavi še svoj delovnik, ki je maksimalno fleksibilen. Prisotnosti na delovnem mestu se ne preverja. Dopusta uradno sploh nima oziroma ga ima neomejeno. Na koncu se od raziskovalca pričakujejo le rezultati, kako in na kakšen način jih doseže, pa je prepuščeno njemu samemu. Ker se v Sloveniji zadnja leta dosti govori o t.i. begu možganov, smo bili posebej radovedni, zakaj je Luka že praktično od samega začetka razmišljal o tujini, in ne toliko o nadaljevanju dela na domačem Institutu Jožef Stefan. Pojasnil nam je, da je sestava zaposlenih na IIT ter na drugih vodilnih znanstveno-raziskovalnih centrih po svetu dosti bolj internacionalna, saj je njihov

cilj pridobiti najboljše z vsega sveta. Slovenski inštituti so po njegovem mnenju prav na tem področju zelo omejeni in dokaj neuspešni. Kot eno od omejitev navede obravnavo vseh raziskovalcev kot javnih uslužbencev tudi v primerih, ko gre za zunanje projekte in njihovo financiranje. »Na primer, če dobi vodilni raziskovalec projekt z zunanjim virom financiranja, najso to projekti, povezani z industrijo, ali evropski projekti, ne more plačati delavca (raziskovalca) več, kot je za to mesto predpisano po plačnih razredih javnih uslužbencev, pa četudi bi zunanji vir financiranja omogočil sredstva za dosti večjo plačo. S takimi omejitvami je težko privabiti vrhunske raziskovalce iz tujine. Moram pa poudariti, da je Institut Jožef Stefan navkljub omejitvam v svetovnem merilu vseeno izredno uspešen in to predvsem po zaslugi vrhunskih domačih raziskovalcev,« nam razliko med delom v tujini in v domovini ponazori Luka.

Umetna inteligenca in vizija prihodnosti

V nadaljevanju nam skuša pojasniti in predstaviti še prihodnost na področju robotike in nenazadnje tudi umetne inteligence. Pove nam, da je danes večina industrijskih robotov še vedno v »kletkah«, kjer naloge opravljajo

samostojno. Še vedno velja načelo, da se robota ne dotika. Po njegovem prepričanju to pravilo izhaja iz dejstva, da ti niso sposobni prepoznati človekovega namena in niso sposobni izvajati varne fizične interakcije s človekom, posledično pa niso niti sposobni sodelovati s človekom. Tako človek kot robot imata svoje prednosti in slabosti in cilj ekipe strokovnjakov v Genovi je, da prednosti obeh kar se da najbolje združijo. V naslednjih letih Luka pričakuje, da roboti v industriji ne bodo več v kletkah in bodo sodelovali s človekom pri različnih nalogah. Pojasni nam še, da njegovo delo vključuje kar nekaj strojnega učenja, ki robotu omogoča adaptacijo in učenje novih nalog, kar pa je po njegovem mnenju zaenkrat še bolj primitivna oblika umetne inteligence in je še daleč od tistega, kar si ponavadi predstavljamo pod pojmom umetne inteligence. »Ta je lahko zelo dobro orodje, na primer za vodenje robotov. Pogosto se omenja trenutek, ko bo umetna inteligenca enako inteligentna kot človek. Nad to točko pa lahko postane bolj inteligentna od človeka. Pri tem se pojavlja strah, da bi lahko škodovala človeku in mnenja znanstvenikov glede tega so deljena. Moje mnenje je, da je to odvisno od tega, kaj je prvinski program umetne inteligence. Če prvinski program bazira na evoluciji in zakonu

močnejšega, potem bo ta za človeka zagotovo nevarna,« pa nam o umetni inteligenci bližnje prihodnosti še pove Luka Peternel, ki ga pri svojem delu med drugim bodri tudi občutek, da razvija in odkriva nekaj novega, kar ni uspelo še nobenemu pred njim. Ob svojem strokovnem delu v Genovi pa

se Luka, kolikor mu le dopušča čas, še vedno rad vrača v staro in dobro poznano Idrijo oziroma domačo Kanomljo, da tam pokramlja s svojimi sorodniki in prijatelji. V prostem času se rad potaplja, igra kitaro in prisluhne kakšnemu dobremu jazz koncertu.

Kolektor CPG je postal lastnik poslovnega obrata nekdanjega Primorja ABK v Ajdovščini. Kupil ga je od stečajnega upravitelja Primorja na javni dražbi za izključno ceno slabih 3,5 milijona evrov. »Kolektor CPG je že slabi dve leti najemnik v tem obratu in želi s to dejavnostjo nadaljevati,« pravi direktor Kristjan Mugerli in dodaja, da se bodo tudi tehnološko posodobili in se tako še bolj približali potrebam trga in hkrati postali konkurenčnejši v dejavnosti prefabriciranih elementov. Ob proizvodni hali pa je v okviru kompleksa še cestna baza Ajdovščina, katere najemniki so že več kot desetletje, tako da jim bo ta del še naprej služil kot fiksna cestna baza za vzdrževanje lokalnih in državnih cest.

Veleposlanica Mehike Alicia Buenrostro Massieu se je poslovila od dosedanjega častnega konzula Mehike v Sloveniji Marka Voljča in za novega častnega konzula Mehike v Sloveniji imenovala Valterja Lebona, člana uprave koncerna Kolektor. Institucija častnih konzulov je v zadnjih desetletjih postala nepogrešljiv del diplomacije in konzularne dejavnosti, njeno nujno potrebno dopolnilo, še posebej, ko gre za majhne države. Častni konzuli zelo dobro poznajo lokalne razmere in so ugledne, uveljavljene osebnosti. Ob imenovanju je Valter Leban povedal: »V čast mi je postati častni konzul Mehike. Z velikim veseljem sprejemam to častno nalogo, ki je v veliki meri temeljila na pripravljenosti, da pomagam krepiti sodelovanje Mehike in Slovenije na gospodarskem področju. Z Mehiko sem se prvič srečal pred leti v vlogi poslovneža. Takrat je Mehika v avtomobilski industriji postajala novi Detroit in v Kolektorju je dozorelo spoznanje, da moramo imeti svoje proizvodne zmogljivosti tudi v tej državi. V iskanju prave lokacije sem prepotoval Mehiko po dolgem in počez, dobera spoznal njene naravne lepote, zgodovino, kulturo in ljudi. Dežela mi je takoj prirasla k srcu. Odločili smo se za Guanajuato, kjer imamo danes moderno opremljeno proizvodno lokacijo s 130 zaposlenimi. Velik izziv je stopiti v čevlje nekoga, ki je delo častnega konzula zelo dobro opravljal kar 21 let. Marko Voljč je veliko naredil za zblíževanje in utrjevanje vezi med ljudmi na poslovnem, kulturnem in ostalih področjih. Upam, da mi bo uspelo nadaljevati njegove dobre prakse v skupno zadovoljstvo ljudi obeh držav.«

Zadnja oktobrska nedelja je minila v tradicionalnem športnem duhu. Ulice naše prestolnice so že 22. leto zapored napolnili tekači, ki so se pomerili na 42-, 21- oziroma 10-kilometrski preizkušnji. Kolektorjeve barve je letos zastopalo 195 zaposlenih in njihovih družinskih članov iz 16 Kolektorjevih podjetij. Skupno je teklo 129 moških in 66 žensk. Tudi tokrat se jih je največ, kar 119 tekačev (72 moških in 47 žensk), udeležilo 10-kilometrskega rekreativnega teka, na polmaratonu je sodelovalo 70 tekačev (54 moških in 16 žensk), 6 tekačev (3 moški in 3 ženske) pa se je pomerilo na najdaljši, maratonski preizkušnji.

Strateška nabava v koncernu Kolektor predstavlja vedno pomembnejšo poslovno funkcijo. Okolje delovanja nabave se je v zadnjih letih spremenilo. Nabava je postala globalna, saj so pomembno vlogo dobili nakupi v t.i. nizkstroškovnih državah. Nabava se ne ukvarja le z vprašanji cen in zniževanja stroškov, temveč čedalje bolj z ustvarjanjem vrednosti za končnega kupca. Prav zaradi tega je novembra v Idriji potekala 3. nabavna konferenca, ki so se je udeležili vsi Kolektorjevi globalni člani strateške nabave. Ta trenutno šteje že več kot 30 strateških nabavnikov, saj koncern Kolektor konstantno raste tako na področju prodaje in posledično tudi na področju nabave in njegove nabavne vrednosti. Sinergijski potenciali in priložnosti postajajo vedno večji, zato sta zmogljiva korporativna nabava in visoko usposobljen strokovni kader ključ do optimizacije upravljanja nabavne funkcije in njenih procesov. Na konferenci so bili predstavljeni doseženi cilji za leto 2017, njihova skladnost z letnim načrtom kot tudi skladnost s sprejeto štiriletno nabavno strategijo. Istočasno so bili predstavljeni in sprejeti načrti strateške nabave za leto 2018. Kot enega pomembnejših segmentov predstavitvenega dela nabavne konference pa lahko štejemo tudi del izmenjave primerov dobrih praks, kjer posamezni člani strateške nabave z ostalimi delijo bodisi dobre ali slabe izkušnje, doživete v poslovnem svetu.

Planet GV in Inštitut SOFOS sta izbrala 10 najboljših skrbnikov znanja v Sloveniji, ki sistematično vlagajo v rast intelektualnega kapitala ter strateško investirajo v izpopolnjevanje znanja in usposabljanje zaposlenih. Med njimi je tudi Kolektor Group. Erika Bogataj iz službe za kadre pravi: »Veseli smo, da smo uspeli zadržati mesto med TOP 10 izobraževalci. Poleg priznanja za preteklo delo nam pomeni predvsem dodatno motivacijo za izboljševanje rezultatov na področju organizacijskega učenja in razvoja s pomočjo uvajanja sodobnih oblik izobraževanja, usposabljanja in prenosa znanja ter izborom vsebin, s katerimi bomo zaposlenim nudili ustrezna znanja in podporo za doseganje strateških ciljev podjetja ter osebnih razvojnih ciljev.« V podjetju Kolektor Group so lani opravili 5514 ur izobraževanj. Vsaj ene oblike izpopolnjevanja znanja in usposabljanja pa se je udeležilo 212 sodelavcev. Najboljših izobraževalci v državi so poleg Kolektorja še IBM Slovenija, Iskra Mehanizmi, Krka, Lek, Petrol, Telekom Slovenije, Tobačna Ljubljana, Treves in Zavarovalnica Triglav.

»Učimo se na lastnih napakah, ne na tujih. Če jih ni, ne more biti razvoja. Nikoli se ne jezi na druge, če sam nisi nič naredil za to. Razmisli in se loti dela,« je na dogodku Ne teslo, Tesla bom! na Gimnaziji Jurija Vege v Idriji zbrane dijake nagovorila Nadja Dobnik iz ljubljanske Ekonomske fakultete. V okviru projekta Inženirke in inženirji bomo! so se na dogodku z dijaki poleg Nadje Dobnik pogovarjali še Eva Cvelbar Primožič, izvršna direktorica za kadre v koncernu Kolektor, Jan Cvitkovič, slovenski filmski in televizijski režiser, scenarist ter arheolog, Vesna Milošević Zupančič, strokovna sodelavka za področje zaposlovanja mladih in študentskega dela v e-Študentskem Servisu, in Matjaž Horvat, projektni vodja v Petrolu. Beseda je tekla o življenjskih poteh, ki so pred dijaki, ter službah in karierah, ki si jih bodo ustvarili. Eva Cvelbar Primožič meni, da je pri iskanju 'poklica' treba poslušati sebe, predvsem pa s proaktivnostjo in samoiniciativnostjo razmišljati zunaj ustaljenih okvirjev. Predstavili so tudi nekatere podatke raziskave zaposlovanja mladih, ki kažejo, da se kar 65 odstotkov mladih redno zaposli v podjetju, kjer so prej opravljali študentsko delo. Sicer pa so bili sogovorniki mnenja, da se moramo prestopiti učiti, se formalno in neformalno izobraževati ter vedno iskati nove izzive.

Kolektor je za otroke zaposlenih na idrijski lokaciji odprl svoja vrata in jim pripravil pester program. Otroci so lahko v spremstvu staršev obiskali njihova delovna mesta in si ogledali še ostale proizvodne prostore, se usedli v čisto pravo formulo, si nadeli pametna očala ali pa se za dobre pol urice podali v pravljčni svet na gledališki predstavi.

Podjetja Kolektor ATP in Kolektor Orodjarna, poslovna enota Postojna, sta v predprazničnem času svojim najboljšim sodelavcem podelila prstana kakovosti in se spomnila jubilarcev in »novopečenih« upokojenec. Kot smo lahko slišali na priveditvi, Kolektorjeva postojnska podjetja cenijo odlično opravljeno delo svojih zaposlenih, zato vsako leto podelijo prstane kakovosti. Ta je nagrada za večletna trud in delo, pri katerem zaposleni dosegajo nadpovprečne rezultate kakovosti dela, izboljšujejo kakovost dela in prenašajo pozitiven odnos do kakovosti tudi v svojem bližnjem delovnem okolju ter nanj pozitivno vpliva. Letošnja prejemnika prstana kakovosti sta Darka Poljšak iz Kolektor ATP in Sandi Miklobušeč iz postojnskega dela Kolektor Orodjarne.

V okviru japonsko-slovenskega projekta NEDO, pri katerem sodelujejo ELES, Kolektor Sisteh in Elektro Celje, je bil v Turiški vasi v Šmartnem pri Slovenj Gradcu predstavljen prvi vgrajeni regulacijski transformator slovenskega proizvajalca. Koncern Kolektor že leta vlaga v razvoj na različnih segmentih tako v industriji kot v elektroenergetiki. Inštalacija prvega distribucijskega regulacijskega transformatorja je za koncern pomembna predvsem z vidika razvoja in izgradnje naprednih transformatorskih postaj kot enega ključnih gradnikov v elektroenergetskem omrežju. Uspešna izvedba projekta pomeni za Kolektor Sisteh dober poligon za preizkus novih tehnologij oziroma izboljšavo nekaterih že uporabljenih. Kot partnerji v tem projektu si želijo predvsem uspešnega prodora na trg s tovrstnimi tehnologijami in izdelki ter rast konkurenčne in razvojne prepoznavnosti tako na domačem kot na tujih trgih. Projekt NEDO je 35 milijonov evrov težak projekt, za katerega bo japonska razvojna agencija NEDO prispevala 20 milijonov evrov nepovratnih sredstev, 15 milijonov evrov pa bo zagotovil ELES. Projekt je izrednega pomena, zlasti v kontekstu prihajajočih tehnologij elektromobilnosti, energetske samooskrbe in drugih naprednih tehnik pri zanesljivi oskrbi z električno energijo.

Osem dijakov idrijske Gimnazije Jurija Vege – Grega Poljanec, Uroš Žgavec, Blaž Skvarča, Tadej Mlinar, Samo Stelzer, Tilen Klinec, Maks Brus in Bor Šturm – bo pod strokovnih vodstvom Kolektorjevih mentorjev izdelovalo timske projektno-razvojne naloge električne črpalke. Prvič so se sestali sredi decembra. Do sredine februarja bodo na rednih tedenskih srečanjih usvojili vso potrebno teoretično in praktično znanje, ki jim bo pomagalo pri pripravi raziskovalnih nalog. Jan Rudolf, Jernej Munih, Klemen Petrič, Dejan Mrak, David Jezeršek in Rok Slokar bodo dijakom predstavili razvoj konstrukcij električnih črpalk, jih seznanili s 3D-skeniranjem in 3D-tiskanjem, metrologijo, računalniško tomografijo ter organiziranostjo po principu vitkih, agilnih pristopov. Svoje izdelke bodo predstavili na srečanju mladih raziskovalcev spomladi prihodnje leto.

Z novim poslovnim modelom in novo organiziranostjo v uspešno prihodnost

Polona Rupnik

Sredi letošnjega leta je Kolektor oblikoval nov poslovni model. Kolektor je po novem razdeljen na dva dela – finančnega in industrijskega. Upravljaec in lastnik obeh delov je Kolektor Holding. V njem je več kot 150 delničarjev. Srce Kolektor Holdinga predstavlja koncern Kolektor, ki ustvari več kot 93 odstotkov vseh prihodkov Kolektor Holdinga.

»Letos smo poslovali dobro. Rast prodaje si obetamo tudi v prihajajočem letu 2018. Že nekaj let nazaj smo napovedali, da bomo dosegli milijardo evrov prometa. Prepričani smo, da nam bo to zagotovo uspelo v naslednjih petih letih, če ne prej,« je povedal predsednik nadzornega sveta Kolektor Holdinga Stojan Petrič in dodal, da so si na finančnem delu zastavili cilj, da prodajo iz zdajšnjih 50 milijonov evrov povečajo na 100 milijonov.

»Sprememba poslovnega modela je bila ključna v letošnjem letu,« je mnenja predsednik koncerna Kolektor Radovan Bolko. »Sprememba modela nam je prinesla rezultate, na katere smo lahko upravičeno ponosni. V diviziji Komponente in sistemi v mobilnosti smo iz razpršene organiziranosti zgradili pet programov, ki imajo potencial razreda 100 milijonov evrov. Poslovno divizijo Elektroenergetika je zaznamovala hitra organska rast, predvsem na področju energetske transformatorjev. Največji preboj pa

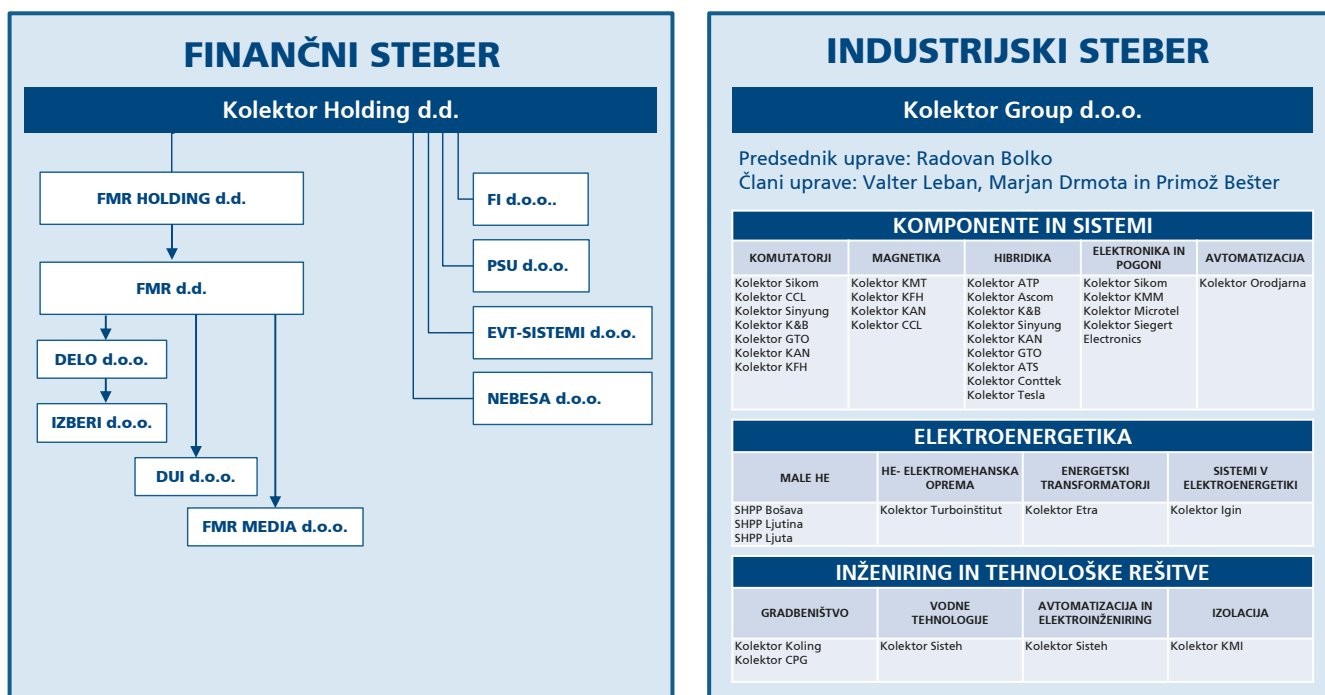
Nadzorni svet Kolektor Holding d.d.

Predsednik: Stojan Petrič

Člana nadzornega sveta: Jože Rupnik in Damijan Krapč

Kolektor Holding d.d.

Direktorica: Darja Petrič

*v organigram ni vključeno podjetje Kolektor Ventures, ki ima deleže v podjetjih (Smart Optometry, Goap, Airnamics,...)

je naredila tretja divizija – Inženiring in tehnološki sistemi, ki se je s programom Gradbeništvo povzpela v sam slovenski vrh.«

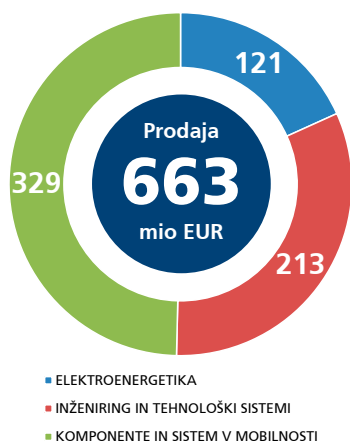
Leto 2017 je bilo leto akvizicij. Zadnja med njimi se je zgodila pred dobrim mesecem. »Postali smo lastnik italijanskega Microtel Group, ki ima proizvodna podjetja v Italiji (Microtel) in Nemčiji (Siegert electronic) ter predstavništva v Franciji in na Kitajskem. Microtel Group na leto ustvari več kot 45 milijonov evrov prometa in zaposluje 350 ljudi. Microtel je pomemben evropski proizvajalec elektronskih modulov in senzorike,« pravi Bolko in dodaja, da bo Kolektor z nakupom družbe Microtel okrepil in dopolnil produkti

portfelj programa Elektronika in pogoni, ki deluje znotraj poslovne divizije Komponente in sistemi v mobilnosti, in s tem postal eden od najpomembnejših ponudnikov tovrstnih komponent in sistemov v Evropi in svetu. »Microtel Group se ukvarja s proizvodnjo specialne elektronike in senzorike na osnovi tehnologije izdelave tiskanih vezij na keramiki. Ključno je, da je podjetju na osnovi te tehnologije uspelo razviti tlačne in kombinirano tlačno-temperaturne senzorje, ki jih že vrsto let uspešno dobavljajo tudi avtomobilski industriji. In prav na tem področju vidimo veliko velikost sinergij z našimi programi ter največjo dodano vrednost akvizicije.«

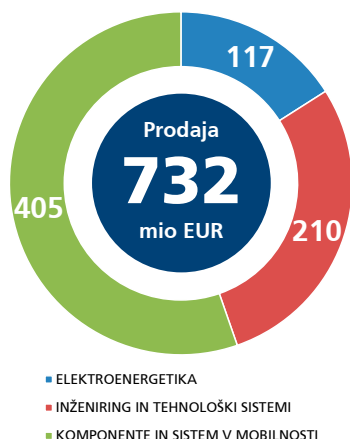
»Če je bilo iztekajoče se leto leto akvizicij, pa bo leto 2018 leto konsolidacije, integracije, urejanja notranjih procesov in leto investicij. Zanje bomo namenili 50 milijonov evrov, kar je dvakrat več kot leta 2017. Pred nami je obdobje večje organske rasti, ki jo bomo zagotovili izključno s trdim delom,« pravi Bolko.

Ko govorimo o investicijah, nimamo v mislih samo investicij v opremo, pač pa tudi investicije v ljudi, sodelavce, nove kadre. »Čaka nas neusmiljena borba za kadre. Zato tudi moramo obdržati, motivirati in pridobivati kadre z idejami, s predanostjo. Ta je ena od lastnosti, ki bi morala biti značilna za zaposlene v koncernu Kolektor.«

Ocena poslovanja 2017 za industrijski steber*

Plan poslovanja 2018 za industrijski steber*

*V oceno poslovanja za leto 2017 in plan 2018 ni vključen finančni steber, razen družbe Kolektor Holding. Vrednost prodaje podjetij iz finančnega stebra, ki ni vključena, predstavlja dodatnih 50 mio EUR prodaje.

Kolektor v prihodnost z digitalno transformacijo

Polona Rupnik

Z digitalizacijo se izboljšujejo človeška učinkovitost, pritisk prebojnih tehnologij in motivacija. Digitalizacija za koncern Kolektor predstavlja pomembno priložnost za rast, ki jo je treba izkoristiti. Zato smo začeli z zgodbo, ki temelji na konceptu odprtih inovacij. Pri tem je najpomembnejše povezovanje izjemnih ekip, novih tehnologij in trgov, ki se odpirajo. O digitalizaciji in digitalni transformaciji smo se pogovarjali z Valterjem Lebanom, članom uprave koncerna Kolektor.

Kolektor je sredi digitalne transformacije. Glavni poudarek te transformacije je industrijski internet stvari (IIoT). Kako se podjetje spreminja zaradi tega?

Osnova industrije 4.0 je digitalizacija v smeri digitalne tovarne. Digitalizacija je megatrend, kjer koncern Kolektor vidi svojo priložnost. Digitalna transformacija tudi nas čaka v smislu digitalizacije notranjih procesov in tudi prilagoditve poslovnega modela na ponudbenem delu. Svojo ponudbo širimo na področje digitalizacije korporativnega in socialnega okolja v kontekstu industrijskega interneta stvari. Iščemo rešitve v vrednostni verigi pametnih rešitev na segmentih pametnih senzorjev, pametnih objektov in aplikacij oziroma platform. Fokus je na izdelkih oziroma storitvah za podporo odločanju, za podporo sodelovanja notranjih javnosti, za podporo učenju in tehnologijam za zajem in prenos podatkov, za simulacije, za virtualno resničnost, strojno učenje, strojni vid. Omenjeno nameravamo razviti s takoimenovanim odprtim inoviranjem in v ta namen gradimo start-up ekosistem.

Ali so »big data« (veliki podatki) ključ do uspeha prihodnjih digitalnih transformacij podjetij?

Veliki podatki ali boljše velepodatki so v bistvu osnova, lahko bi rekli tudi prvi cilj digitalne transformacije. Nove

tehnologije: računalništvo v oblaku, napredna analitika in strojno učenje nam omogočajo vpogled v morje podatkov, razumevanje konteksta in nenazadnje odločanje na osnovi umetne inteligence. V kontekstu velepodatkov ne bi izločal nobenega poslovnega področja, saj podatki prepletajo vsa področja.

Kateri so glavni izzivi, s katerimi se soočate pri vključevanju digitalnih rešitev v vaše poslovanje?

Ustanovili smo korporativni sklad za financiranje start-upov. Za ta korak smo se odločili, ker start-upi gradijo na novih tehnologijah, ki so pomembne za razvoj pametnih tovarn. V Kolektorju prav zato iščemo start-upe, ki razvijajo disruptivne rešitve za industrijo 4.0 (VR/AR/MR), simulacije oziroma modele za napredovanje in odločanje, prediktivno in napredno analitiko, velepodatke, shrambo podatkov in procesiranje aplikacij v oblaku, mobilnost zaposlenih, avtomatsko vodena vozila in integrirane transportne enote, prediktivno vzdrževanje, 3D modeliranje, strojni vid in strojno učenje, umetno inteligenco (AI) in varnost naprav, povezanih v IoT.

Kolektorjeva ambicija je razviti platformo za pametne tovarne. Kako daleč je Kolektor pri razvoju platforme?

Transformacija v pametno tovarno se začne z razumevanjem megatrenda digitalizacije in ustreznim organizacijskim prestrukturiranjem, s katerim lahko sledimo vsem korakom te transformacije. Na tem konkretno in pospešeno delamo. Želimo si, da bi bili prvi, ki bi se lahko ponašali s pametno tovarno. Naredili bomo vse, da bomo to čim prej implementirali. Je pa zelo težko napovedati, kdaj bomo imeli prvo pametno tovarno, saj je ta odvisna od različnih dejavnikov, predvsem pa od industrije, v kateri se pametna tovarna nahaja, in od startnega položaja, v katerem začnemo to pametno tovarno graditi. Pomembno pri »gradnji« pametne tovarne je medsebojno povezovanje. Zakaj? Ker se stvari danes tako hitro spreminjajo, da je treba res hitro teči. Sami namreč nimamo dovolj časa za razvoj niti nimamo na voljo dovolj resursov.

Kdaj sploh govorimo o pametni tovarni? Kako je videti pametna tovarna oziroma kako deluje? Kakšna je vloga ljudi?

Če pogledamo našo proizvodnjo, bi marsikdo rekel, da je to že pametna tovarna: ljudi je malo, vse je avtomatizirano, iz nje dobimo veliko podatkov. Vse to je res. Toda tako kot pri vsaki stvari smo morali tudi pri industriji 4.0, ki je sinonim za pametno tovarno, iti skozi genezo, da smo prišli do nje. Razvoj je namreč šel od prve, prek druge in tretje do četrte industrijske revolucije, kot pojmujejo industrijo 4.0. Da lahko govorimo o pametni tovarni oziroma o industriji 4.0, morajo biti predhodno izpolnjeni določeni pogoji. Predpogoj je, da mora biti podjetje avtomatizirano in informatizirano, skratka digitalizirano. Kaj pa nam manjka: stroji ne znajo delovati tako kot človek, ne znajo se odločati, ne znajo podatkov spraviti oziroma postaviti v nek kontekst. To moramo nadgraditi z umetno inteligenco. Ko govorimo o pametni tovarni, govorimo namreč o avtonomno delujoči tovarni, kar omogočajo t.i. omogočitvene tehnologije. Govorimo o tem, da so stvari in ljudje med seboj povezani, da je za njimi velika količina podatkov, govorimo o računalništvu v oblaku, govorimo o napredni analitiki, robotiki, 3D-tiskanju izdelkov

... Čeprav so stvari povezane in producirajo velike količine podatkov, so v osnovi »neumne«. Če želimo, da stvari delujejo avtonomno, jih moramo narediti pametne. Vdahniti jim moramo inteligenco. Prav umetna inteligenca je vrh ali krona pametne tovarne. Združiti moramo torej transakcijske sisteme in internet stvari, ki v bistvu ustvarjata podatke, z umetno inteligenco, ki podatke postavi v kontekst in se je iz njih sposobna naučiti novih stvari. Ne gre pa brez ljudi, katerih osnovna vloga je kreiranje in nadzor tovarne. Vse to skupaj je pametna tovarna.

Je v pametno tovarno avtomatično vključena tudi virtualna tovarna?

Seveda, zaradi tega tudi govorimo o digitalnem dvojčku oziroma o digitalni niti. Pametno je že samo idejo, ki jo imamo, zajeti digitalno in potem to idejo spraviti v izdelek in okrog njega narediti tehnologijo, orodja, stroje, linije in te linije povezati v delujočo tovarno. Idealno je, da lahko nekaj, kar dizajniramo, najprej preizkusimo. Testiramo vse vidike, od obnašanja samega produkta, neustreznega materiala ... do zastojev v proizvodnji. Vse to se da simulirati vnaprej. Ko je

zadeva testirana z vseh vidikov, ko smo dobili najboljši približek stanja, se lotimo fizičnih stvari. Ko so te narejene, jih moramo povezati s platformo IoT, da dobimo povratne informacije, podatke iz realnega sveta. Ne moremo se učiti, če nimamo primerjave, razlike med idealnim in realnim stanjem. Kar smo naredili v digitalnem dvojčku, primerjamo z realnim stanjem. Kjer nastajajo razlike, jih najprej poskušamo razumeti, najprej z napredno analitiko in potem z umetno inteligenco (strojnim učenjem). Skratka: ja, virtualna tovarna je del pametne tovarne. Ne more biti drugače. To je osnovni pogoj.

Kdaj bomo po vašem torej dobili prvo pametno tovarno?

Glede na moje poznavanje področja bi si upal trditi, da se bo v naslednjih treh do petih letih že pojavila prva tovarna, za katero bomo lahko rekli, da ima vse lastnosti pametne tovarne. Ne govorim o t.i. showroomu, ampak že o pravi tovarni. O taki, ki bo služila svojemu osnovnemu namenu. To je, da bo služila denar, da bodo kupci s storitvami in izdelki zadovoljni in da bo učinkovita. Velika verjetnost je, da

bomo tak tip tovarne najprej dobili v avtomobilski industriji.

Kaj je v letu 2017 na vas naredilo največji vtis?

Impresionirala me je hitrost, kako hitro se umetna inteligenca vgrajuje v aplikacije na vseh področjih in kako Google socializira svoje rešitve na tem področju.

Branislav Vujović, predsednik New Frontier Group, družbe, ki posluje v več kot 15 državah sveta in je vodilna organizacija za digitalno transformacijo v srednji in vzhodni Evropi.

Kaj je digitalna transformacija in kaj prinaša?

Obstajajo različne opredelitve pojma digitalne transformacije. Definiramo jo kot proces, ki obstoječim podjetjem pomaga pri pretvorbi iz industrijske v digitalno ekonomijo. Cilj je sprejemati in izkoristiti priložnosti ter podjetje zaščititi pred nevarnostmi digitalne ekonomije, hkrati pa mu tudi omogočiti rast kljub inovacijam, spremembam in pretresom. Ta proces se začne s tehnološkimi inovacijami, ampak dejansko pa gre najprej bolj za inoviranje poslovnega modela in nato prilagajanje strategije podjetja. Pomembno je, da razumemo, da so osnovna sredstva v digitalni ekonomiji podatki, zmožnost njihove obdelave in ustvarjanje vrednosti za stranke in podjetja, ki uporabljajo novi digitalni poslovni model.

Raziskovalci menijo, da zaradi razvoja digitalne tehnologije dve tretjini služb ne bosta več potrebni. Se bo to res zgodilo in če ja, kako hitro? Kako se lahko prilagodimo ali pripravimo na to situacijo?

Nekatera delovna mesta bodo morda izgubljena, ampak po drugi strani se pojavljajo nove priložnosti za zaposlovanje več ljudi. Največja nevarnost za industrijska podjetja je upiranje spremembam. Ker bo digitalna revolucija pretresla vse vertikalne industrije, bodo delovna mesta izgubljena v podjetjih, ki se ne bodo prilagodila, saj obstaja velika nevarnost, da bodo izginila. To se je zgodilo Kodaku in Blockbusterju. Kodak je bila celo ena od petih

najboljših znamk na svetu. Najbolje je z digitalno transformacijo začeti takoj, ko je mogoče, in potem ugotavljati, kako se razširiti in rasti. Pomembno je, da razumemo, da digitalni poslovni modeli spreminjajo organizacijo in strukturo podjetij, kot jo poznamo. Zaradi nove strukture lahko podjetja celo povečajo število zaposlenih, ampak na drugačen način. Imamo številne pozitivne primere: Banka Tinkoff razširja svoje finančne storitve in 22 odstotkov prometa že prihaja iz drugih storitev, Cineplex se širi in razširja svoje poslovanje, Amazon je začel samo s prodajo knjig, danes pa je prisoten na številnih drugih poslovnih področjih, Ocado iz FMCG se je razširil v programsko opremo in storitve za druga podjetja FMCG, podjetja GE, Siemens, ABB so se iz proizvodnje razširila v programsko opremo in podporne storitve in tako naprej.

Ali so Slovenija in najboljša slovenska podjetja pripravljena na takšne spremembe in kako dobro? Kakšna naj bo njihova digitalna strategija?

Nobeno podjetje ni pripravljeno in vsa podjetja so pripravljena – Slovenija in slovenska podjetja imajo dobre možnosti, saj lahko v digitalni ekonomiji nagovorijo globalna tržišča in razširijo svoje poslovanje, namesto da ostanejo na lokalni ravni. Težave so v tem, da mora najvišje vodstvo digitalno transformacijo izvajati od zgoraj navzdol in začeti čim prej ter to digitalno transformacijo obravnavati kot poslovno in strateško vprašanje, in ne kot tehnološko. Spremembe so seveda težke v katerem koli poslu in enako je z digitalno transformacijo. Ampak obeti in nagrade so veliki.

Kako dobro je Kolektor pripravljen na te spremembe?

Kolektor že nekaj časa inovira in vlaga v digitalno ter v vsakodnevne poslovne procese že uvaja napredne digitalne tehnologije. Industrija 4.0, umetna inteligenca, robotika in orodja za velike podatke so že del rešitev, ki se uporabljajo v Kolektorju in se ponujajo morebitnim strankam. To je tudi zelo dobra osnova za inoviranje poslovnega modela in za razširitev ponudbe z novimi digitalnimi in hibridnimi rešitvami. Pogovarjamo se o partnerstvu med Kolektorjem in New Frontier Group, da bi ponudili skupne ponudbe, usmerjene v določene stranke in tržišča. Če bo Kolektorjeva digitalna transformacija pravilno izvedena, bo s seboj prinesla rast in povečanje prihodkov, dobička in števila zaposlenih. Za konec pa bi želel to priložnost še izkoristiti, da vsem Kolektorjevim zaposlenim in vodstvu zaželim srečno novo leto, ki bo vsem prineslo enkratne rezultate, še posebej v digitalni ekonomiji.

Kolektor Labs – prvi korak k četrti strateški poslovni diviziji?

Polona Rupnik

Imate radi filme? Znanstveno fantastiko? Ste gledali *Matrico*, *Terminatorja*, *Odisejo 2001*, *Umetno inteligenco*, *Laro Croft*? Potem gotovo mislite, da veste, kaj je umetna inteligenca. V resničnem svetu se že od nastanka prvih računalnikov vrstijo znanstvene in filozofske razprave o tem, ali je mogoče ustvariti sistem, ki se bo odzival inteligentno. Danes vemo, da z uporabo simuliranih nevronske mreže in velike količine učilnih podatkov lahko razvijemo sisteme, ki so na omejenih področjih sposobni opravljati določene naloge celo bolje kot ljudje. In prav umetna inteligenca je osnovni gradnik vsega, kar počnejo oziroma bodo počeli v Kolektor Labs.

»Poslanstvo Kolektor Labs je razvoj novih podjetij in tehnologij z visoko dodano vrednostjo, ki bodo v naslednjih desetih letih postale glavni nosilci rasti koncerna Kolektor. To naj bi dosegli z združevanjem Kolektorjevega domenskega znanja s tehnologijami kot so umetna inteligenca, robotika, računalništvo v oblaku, itd., ki iz leta v leto eksponentno povečujejo svoje zmogljivosti (eksponentne tehnologije). Labs je inovacijsko razvojno okolje, ki združuje hitrost in učinkovitost razvoja novih tehnologij v zagonskih podjetjih z močjo in domenskim znanjem velikih korporacij.« pravi vodja Kolektor Labs, Marko Thaler, in dodaja: »Kolektor Labs bo razvijal najobetavnejše eksponentne tehnologije znotraj petih digitalnih laboratorijev (umetna inteligenca, robotika, navidezna in obogatena resničnost, simulacijske tehnologije, digitalna platforma). Na podlagi domenskega znanja o ključnih industrijskih izzivih bomo oblikovali nove rešitve s povezovanjem tehnologij iz posameznih digitalnih laboratorijev. Kolektor Labs digitalna platforma, pa bo omogočala učinkovito povezovanje posameznih tehnologij v zaključene rešitve.«

Kot pravi Thaler, bo Kolektor Labs samostojna enota znotraj koncerna Kolektor, v kateri bodo strokovnjaki z različnih področij, tako perspektivni kader z domenskim znanjem iz koncerna Kolektor, kot vrhunski strokovnjaki s področja dela posameznih digitalnih laboratorijev. Prve korake je Kolektor Labs že naredil – z Matejem Jurmanom in njegovim delom na obogateni resničnosti, Kolektor Orodjarno oziroma njeno poslovno enoto Vision ter startup podjetji Ektimo, Airnamics in VIAR.

Umetna inteligenca, navidezna in obogatena resničnost, robotika in avtonomni sistemi

Obogatena resničnost (augmented reality ali AR) je tehnologija, ki nam z dodatnimi informacijami nadgradi sliko resničnega sveta. To doseže s pomočjo računalniško generiranih, virtualnih elementov (slik, zvokov ali besedila). Nekaj takega sta že uporabljala Terminator in Iron Man. Od virtualne (angleško »virtual reality« ali »VR«) se obogatena resničnost razlikuje po okolju, v katerega smo postavljeni. V virtualni resničnosti se premikamo po prostoru, ki ga je v celoti generiral računalnik, medtem ko se nam pri obogateni resničnosti prikazuje svet, ki ga vidimo vsak dan, a z nekaj dodatki.

Kolektor obogateno resničnost že uporablja. »Glede na hiter razvoj obogatene resničnosti v zadnjem letu, razumem ves skepticizem, s katerim ljudje gledajo na obogateno resničnost,« pravi Matej Jurman iz podjetja Kolektor KFH. Trudi se, da bi to spremenil. »To je zdaj naša resničnost in ni več le del znanstvene fantastike. Z uporabo obogatene resničnosti smo naredili nekaj testnih vizualizacij orodij in izdelkov. Prav na tem področju vidim velik

potencial te tehnologije. Predvsem za konstruktorje in kupce. Možnosti pa je še ogromno. Upam, da bomo kmalu lahko z obogateno resničnostjo pokazali, kako se sestavi neko orodje, delavcu dali navodila, ali je nek izdelek dober ali ne, ali pa pripravili vse potrebno za vzdrževalca, da bo prek pametnih očal natančno videl, kje na napravi je prišlo do napake itd. Proizvodnja, skladišča, logistika, arhitektura ... to so le nekatera področja, kjer lahko razvijamo in uporabljamo obogateno resničnost,« pripoveduje Jurman.

Kolektor Orodjarna, poslovna enota Vision je od leta 2016 vključena v raziskovalni projekt GOSTOP, katerega rdeča nit je razvoj programske opreme in napredne robotike. Po besedah Jureta Skvarča, vodje poslovne enote Vision, bodo roboti v prihodnosti sestavni del pametnih tovarn. Opremljeni bodo s široko paleto senzorjev in programske opreme, ki bo omogočila, da se bodo zavedali svojega okolja in bodo svoje aktivnosti prilagodili nalogi oziroma njeni uspešni izpolnitvi. Dano nalogo bodo opravili povsem avtonomno. Ekipe umetno

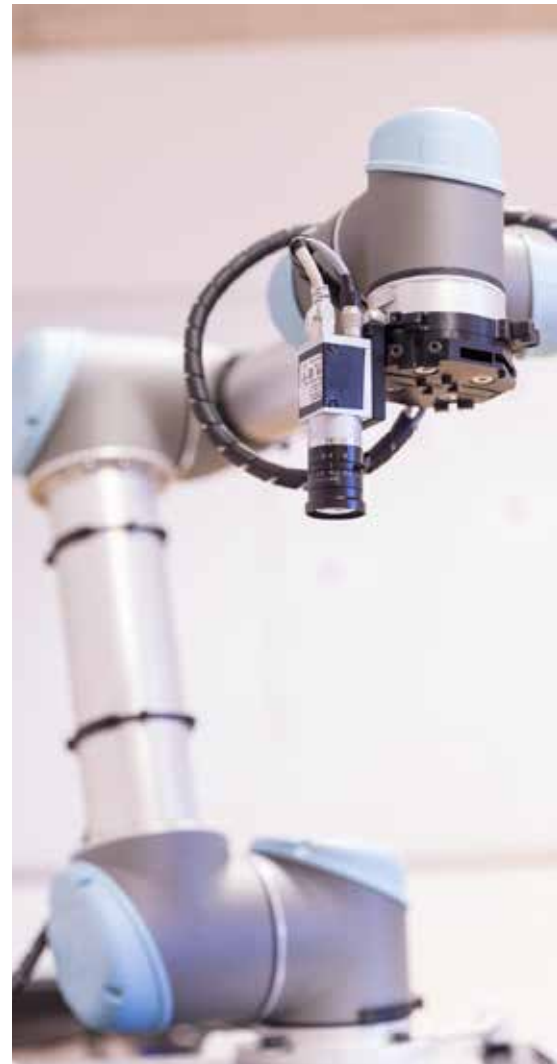
inteligenco uporablja predvsem za reševanje izzivov povezanih z zajemom slike. »Podatkovni raziskovalec« je programsko orodje, podporni produkt za področje globokega učenja. Namenjen je ustvarjanju lastnih podatkovnih zbirk slik. Njihov glavni izdelek, ki je še v fazi razvoja, je Kolektor Machine Vision platforma. »Želimo si ustvariti programsko platformo, ki bo združljiva s tovarnami prihodnosti, bo v skladu s prihodnjimi standardi in nam bo omogočila, da zagotovimo nove izdelke in storitve, kot je strojni vid kot storitev.«

Čeprav se je Ektimo šele avgusta letos pridružil podjetjem, v katera je investiral Kolektorjev sklad tveganega kapitala, je sodelovanje že obrodilo sadove. V samo nekaj mesecih so se povezali z zgoraj omenjeno poslovno enoto Kolektor Orodjarne Vision in podjetjema Kolektor Group in Kolektor KFH. Ektimo je namreč prvo slovensko podjetje, specializirano za prediktivno analitiko v industriji. Pomagajo pri analizi velike količine podatkov ter pri odpravljanju težav v proizvodnji z uporabo stojnega vida in umetne inteligence. »Eden od mnogih primerov, kjer smo svojim strankam pomagali doseči boljšo učinkovitost, je spremljanje in optimizacija delovanja baterij v viličarjih. Naša vse-enem rešitev, imenovana Battery

Brain Platform, nadzira življenjsko dobo baterij, napoveduje preostalo življenjsko dobo in optimizira polnjenje, da dosežemo najboljšo zmogljivost viličarjev. V povprečju platforma podaljša življenjsko dobo baterij za več kot 20 odstotkov in se povrne v manj kot letu dni,« pojasnjuje Rok Erman iz podjetja Ektimo.

Veliki sistemi vsebujejo milijone medsebojno povezanih elementov, kot so naprave in procesi, pri čemer vsak prispeva svoj del k skupnemu cilju. Med njihovim delovanjem ti elementi puščajo sled podatkov, ki se uporabljajo za spremljanje sistema, prepoznavanje morebitnih težav in ustrezno odzivanje. Včasih se pojavijo napake, ki jih je težko prepoznati, razumeti in popraviti. »Tu nastopimo mi. Quintelligence,« pripoveduje Marko Grobelnik. »Naša rešitev za odpravo napak uporablja umetno inteligenco. Vse dohodne podatke obdela v realnem času, jih uskladi z zgodovinskimi podatki ter ponudi možnosti za boljše upravljanje sistema.«

Marko Thaler ni samo vodja Kolektor Labs, pač pa tudi soustanovitelj podjetja Airnamics. »Naše poslanstvo je razvoj naprednih robotskih sistemov, ki temeljijo na umetni inteligenci in uporabi naprednih

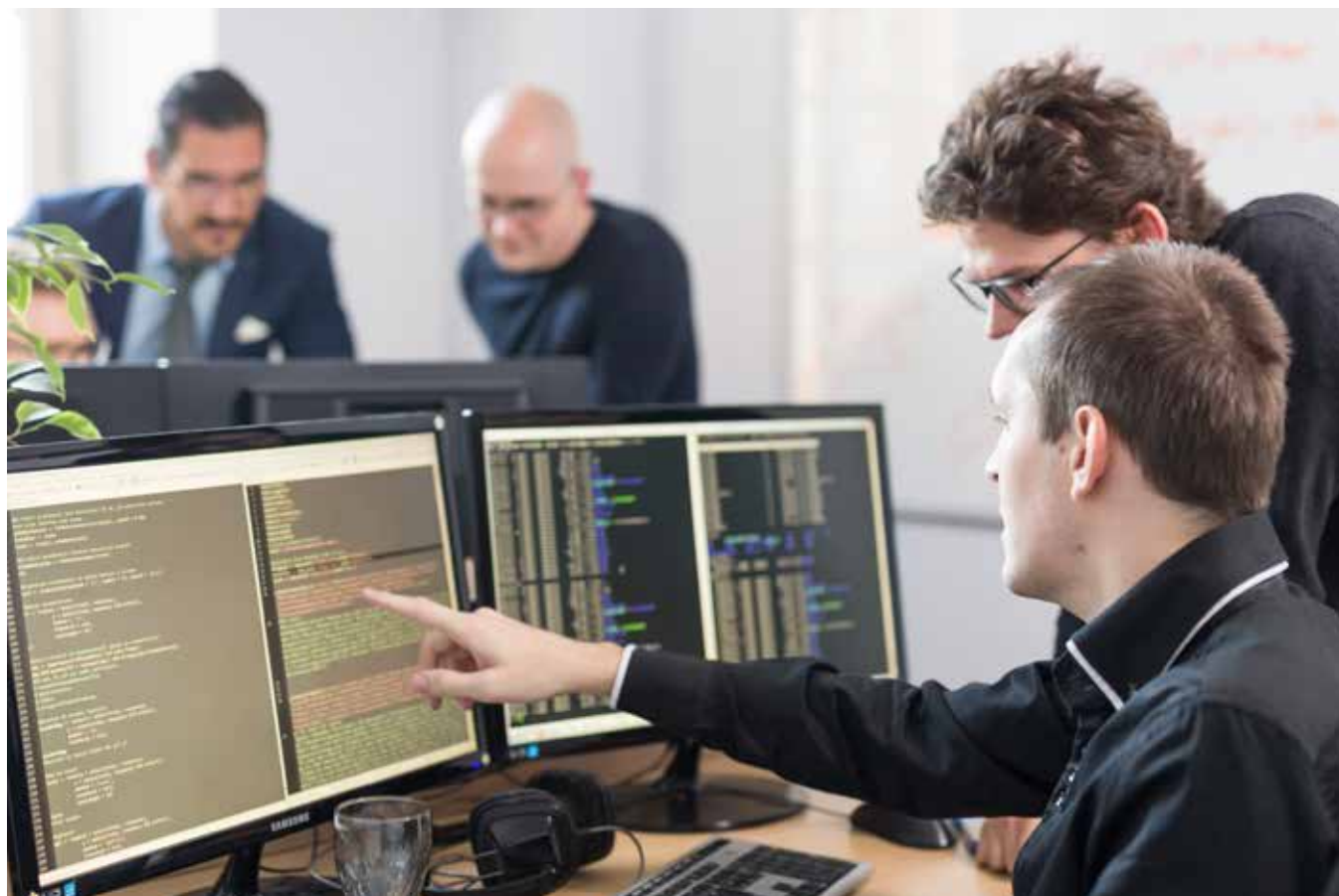

simulacijskih tehnologij« pravi Thaler in dodaja: »Razvojna platforma Airnamics omogoča 5- do 10-krat hitrejši in stroškovno učinkovitejši razvoj visoko zmogljivih robotov v primerjavi s klasičnimi razvojnimi procesi. To dosežemo z neposredno integracijo virtualnih simulacijskih orodij, ki smo jih razvili sami, z našimi vgrajenimi nadzornimi računalniki in elektronskimi komponentami. Posledica je močno povečana učinkovitost, hitrost, kakovost in preprostost razvoja. Prvi korak razvoja je simuliranje vseh ključnih

vidikov novega robota, kot so senzori in aktuatorji, krmilni algoritmi, dinamika gibanja, okvare posameznih komponent in uporabniška izkušnja. Na ta način lahko pred izdelavo prvega prototipa preizkusimo glavne vidike delovanja novega sistema. Ko smo zadovoljni z delovanjem virtualnega sistema, nadzorno programsko opremo prenesemo iz simulacijskega okolja na fizični prototip z enim samim klikom miške. Tako testiramo prototip robota v realnem življenju, opazujejo vsak posamezen sistemski parameter v realnem času in

prenesemo vse pridobljene podatke nazaj v simulacijsko okolje, da dodatno izboljšamo natančnost simulacijskih modelov. Več kot testiramo, več imamo podatkov, boljši so naši simulacijski modeli in manj potrebujemo testov v fizičnem svetu.«

Thaler verjame, da bodo umetna inteligenca in napredne simulacijske tehnologije glavno gonilo nove dobe robotike. Znanje in tehnologije, ki smo vam jih predstavili, bodo postali eden od temeljnih gradnikov Kolektor Labs.

Razpis za prosta delovna mesta

Koncern Kolektor k sodelovanju vabi ambiciozne, inovativne ter razvojno usmerjene sodelavce za zasedbo več prostih delovnih mest na področjih:

**KONSTRUKCIJE,
PROIZVODNEGA STROJNIŠTVA,
KAKOVOSTI,
VODENJA PROJEKTOV,
PROIZVODNJE in
MONTAŽE.**

Od kandidatov pričakujemo:

samostojnost pri delu, natančnost, pripravljenost za dodatno usposabljanje, veliko mero samoiniciativnosti in kreativnosti, odgovornost in pripravljenost na timsko delo.

Nudimo:

- dinamično delo,
- delo v prijetnem kolektivu, ki vsakemu posamezniku omogoča, da izpolni svoja pričakovanja,
- stimulatívno plačilo na podlagi delovne uspešnosti,
- možnosti strokovnega izpopolnjevanja in napredovanja.

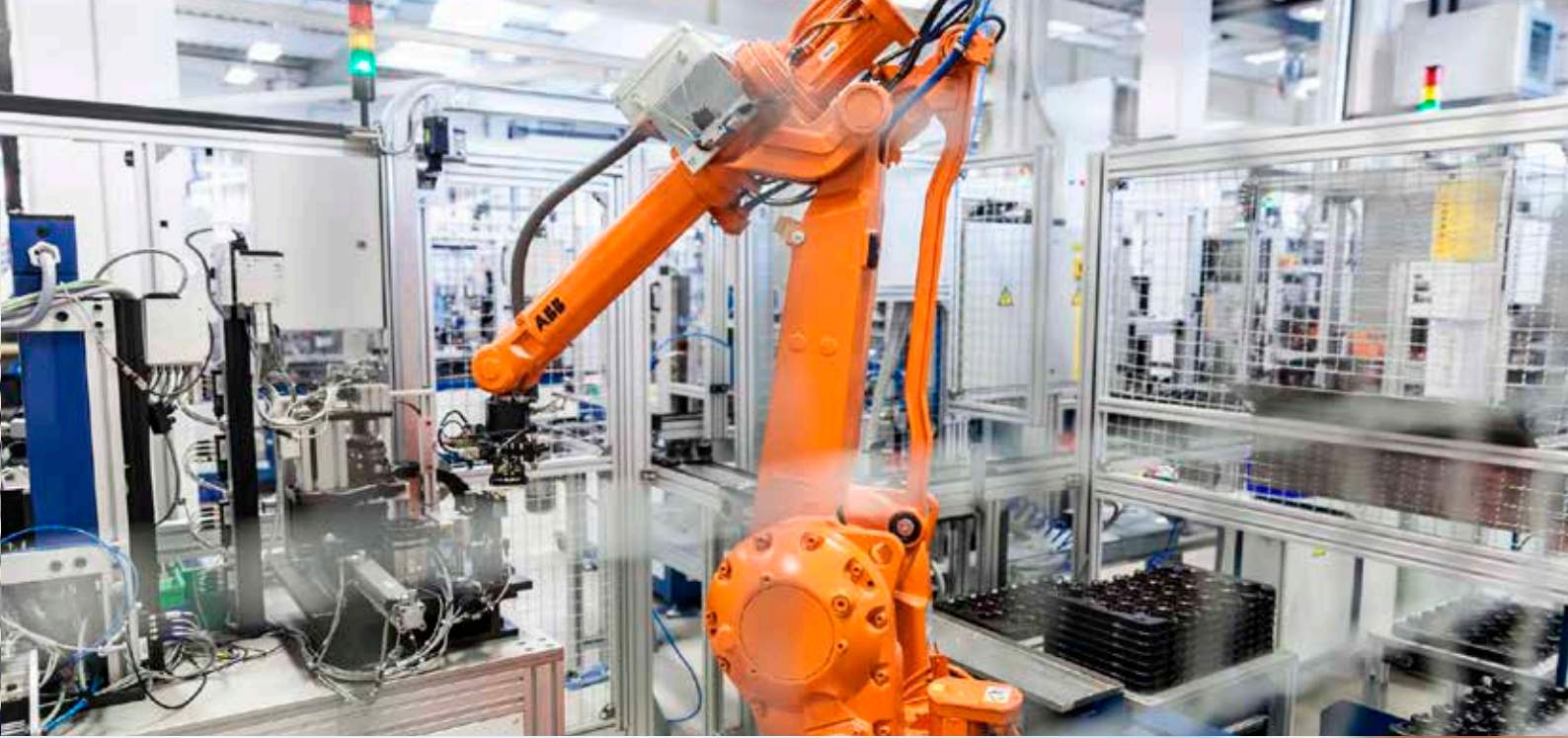
Več informacij o razpisnih pogojih je dostopnih na spletni strani koncerna Kolektor.

Pisne ponudbe z dokazili pošljite na naslov:
KOLEKTOR GROUP d.o.o., Služba za kadre,
Vojkova ulica 10, 5280 Idrija, Slovenija
ali po elektronski pošti: kadri@kolektor.com

Zdaj je pravi čas, da sprejmete nov izziv!

POLNI CERTIFIKAT

Slovenska hiša na olimpijskih igrah v Pjongčangu

Polona Rupnik

Na zimskih olimpijskih igrah v Južni Koreji bo imela Slovenija močno zastopstvo ne le na športnem, pač pa tudi na gospodarskem in turističnem področju. Sestavni del predstavitve Slovenije bo po osmih letih ponovno projekt slovenske hiše. Poleg odličnih rezultatov slovenskih športnikov, ki se iz največjih tekmovanj vračajo z medaljami, je za promocijo Slovenije pomembna tudi predstavitev v obliki dogajanj v slovenski hiši. V njej se bodo zbirali športniki, najpomembnejši predstavniki športnih panog, olimpijskih komitejev, gospodarstveniki ter seveda tudi naključni obiskovalci, ki imajo tako priložnost spoznavati Slovenijo. K projektu sta kot glavna partnerja pristopila Kolektor in država s svojimi institucijami: SPIRIT, STO, UKOM, MGRT.

Predsednika nadzornega sveta Kolektor Holdinga in častnega konzula Koreje v Sloveniji Stojana Petriča smo povprašali, zakaj se je Kolektor odločil za ta korak.

Kolektor je edina slovenska družba, ki ima proizvodno podjetje v Koreji. To je podjetje Kolektor Sinyung. Zato je povsem naravno, da smo se odzvali povabilu Olimpijskega komiteja Slovenije, da postanemo sponzor slovenske hiše na naslednjih olimpijskih igrah v Pjongčangu. Smo pa tudi eden od večjih sponzorjev slovenske biatlonske reprezentance, ki letos z biatlancem Jakovom Fakom že dosega zavidljive rezultate.

Kakšna je Kolektorjeva vloga pri tem projektu?

Smo največji sponzor slovenske hiše, sodelovali smo tako pri samem izboru prostorov v Koreji kot tudi pri pridobivanju ostalih podpornikov. Kolektor je družba z uspehom in kot taka podpira projekt finančno in organizacijsko.

Kako pa potekajo priprave na olimpijske igre?

Podpredsednik podjetja Kolektor Sinyung Jure Brus pri pripravah sodeluje že od samega začetka. Projekt hiše je zasnovan tako, da z malo sredstvi v prostor vnese občutek in doživljanje slovenskega športa, podjetnosti in gostoljubnosti z značilnostmi slovenske gradbene tradicije in kulture v korejsko okolje ter tako povezuje obe deželi. V ta ambient bomo povabili poslovne

partnerje iz Koreje, iz Slovenije in bo mesto za naše olimpijce-športnike.

Na olimpijskih igrah se bo predstavilo več slovenskih podjetij. Kako se bo predstavil Kolektor?

Predstavili se bomo kot sponzorji slovenske olimpijske hiše, slovenske biatlonske reprezentance, nekaj poslovnih partnerjev pa bomo povabili, da obišejo naše podjetje Kolektor Sinyung.

Kolektor je v bistvu tudi »vodja« slovenske gospodarske delegacije. Kako vidite to vlogo?

Svojo vlogo vidimo v iskanju in povezovanju novih poslovnih prijateljev. Kot častni konzul Koreje pa lahko pomagam tudi pri političnem delu.

Kakšna pa so vaša pričakovanja potem, ko bodo olimpijske igre mimo?

V prvi fazi želimo predvsem pomagati Sloveniji in slovenskemu olimpijskemu komiteju. Kolektor Sinyung kot dobavitelj komponent za avtomobilsko industrijo pa je podjetje, ki je bilo, je in bo ostalo uspešno podjetje tudi po olimpijskih igrah.

Olimpijski komite Slovenije je partnerstvo sklenil tudi z nekaterimi

drugimi uglednimi slovenskimi podjetji, kot so ELAN, Alpina, Hosekra ter gostinstvo Jezeršek. Tuja partnerja hiše, ki sodelujeta pri projektu, pa sta podjetji Panasonic, ki bo poskrbelo za zaslone, in Coca-Cola, ki bo prispevala vse brezalkoholne pijače, ki se bodo točile v slovenski hiši. Svoj olimpijski studio bo v slovenski hiši imela tudi RTV Slovenija.

Peter Dokl,
vodja
slovenske hiše

»Slovenska hiša bo v Alpensii, v neposredni bližini gorske olimpijske vasi in športnih prizorišč v smučarskih skokih, biatlonu, tekah na smučeh in alpskih tehničnih disciplinah, postala središče športnega, turističnega, gospodarskega slovenskega dogajanja, hkrati pa bo ekipa slovenske hiše skrbela za redno informiranje korejskih in mednarodnih javnosti o Sloveniji. Ne smemo zanemariti niti dejstva, da so olimpijske igre lepa priložnost za poglobljanje že vzpostavljenih gospodarskih stikov in odlična platforma za ustvarjanje novih.«

Ena od risb, nastalih v projektu Plakat miru Lions kluba Idrija. Njena avtorica je Elizabeta Čebular (OŠ Črni Vrh, 12 let). Ob risbi je zapisala. »Zdi se mi, da se pri športu družimo in kažemo skupinsko moč, zato sem izbrala olimpijske igre. Mir je svoboda.

Tudi Kolektor v duhu olimpijskih iger vstopa v leto 2018 vztrajno, borbeno in pogumno. Globalno gradimo partnerstva in zasledujemo skupne cilje.

10 stvari, ki jih morate vedeti o Južni Koreji

Sabina Carli

1. Azijski tiger

Gre za 51-milijonski narod, ki se je od 60. let prejšnjega stoletja izjemno skokovito prelevil v razvito ekonomijo z gospodarsko rastjo, ki je kar tri desetletja presegala 10 odstotkov letno, kar je državi priborilo položaj enega izmed t.i. Azijskih tigrov (poleg Južne Koreje še Singapur, Hong Kong in Tajvan). Zanje so bili značilni v izvoz usmerjena ekonomska politika, nizki davki ter skromna socialna država, dodatno pa so k rasti pripomogle državne intervencije v gospodarstvu, vplivanje na finančni sektor, uravnavanje obrestnih mer. Rast je močno upočasnila azijska finančna kriza leta 1997, od katere so si sicer za trgovino odprti tigri sorazmerno hitro opomogli, ponovno pa jih je prizadela finančna kriza 2008, kjer se je odrazila predvsem njihova odvisnost od ameriške potrošnje.

2. Stičišče znanosti in tehnologije

Gospodarsko rast so spremljale investicije v izobraževanje in človeški talent. Južna Koreja predstavlja enega izmed svetovnih centrov v izobraževanju, predvsem na področju matematike in znanosti. Inovativnost se kaže predvsem na področju medicinske znanosti, nanotehnologij, biotehnologije, vesoljske tehnologije in robotike, vojaške tehnologije, industrijske tehnologije, računalniške in informacijske tehnologije. Prelom tisočletja so tako v Južni Koreji zaznamovali predvsem visokotehnološki izdelki, med vodilnimi korejskimi podjetji pa najdemo svetovna imena kot so Samsung, Hyundai-Kia Motors, POSCO, LG in podobna.

3. Digitalizacija

Visoka vlaganja v raziskave in razvoj se odražajo v visoki inovativnosti, visokem deležu patentov. Je država z najhitrejšim internetom na svetu (leta 2005 so kot prva država napravili popolno tranzicijo na visokohitrostni internet), število pametnih telefonov pa presega število prebivalcev, kar Korejce ponovno uvršča v svetovni vrh. Povprečna hitrost prenosa je 33,5 megabitov na sekundo, dostop do širokopasovnega interneta ima 100 odstotkov prebivalcev, na 100 prebivalcev pa najdemo 111 pametnih mobilnikov!

4. Kvaliteta življenja

Liberalna demokracija, ki jo zagotavlja ustava iz leta 1988, je vodila v svobodno in demokratično državo, v kateri vlada visoka kvaliteta življenja. Korejci imajo zagotovljeno univerzalno zdravstveno varstvo, država pa visoko rangira tudi po osebni varnosti (najnižji indeks kriminala na svetu), varnosti zaposlitev, kvaliteti in učinkovitosti zdravstva, pričakovani življenjski dobi (kar 82,3 let, ugotavlja Svetovna zdravstvena organizacija), priložnostih za mlade. Dolgotrajna brezposelnost je praktično ničelna, indeks dobrega življenja OECD pa pokaže visoko zadovoljstvo z življenjem in občutek varosti. Statistika žal včasih prikrije drugo plat medalje, tisto, kjer se izkaže, da Korejci na delovnem mestu preživijo izjemno dolgo časa, nanje pa močno vplivata stres na delovnem mestu, težnja k učinkovitosti ter visoka pričakovanja (ta se začnejo že v šoli, stopnjujejo pa predvsem na ravni univerzitetnega izobraževanja). Kombinacija dejavnikov tako Južno Korejo v svetovni vrh potisne tudi pri deležu osebnih stisk in posledično samomorov. Družbeni pritisk, pogosto tradicionalna kulturna pričakovanja staršev in širše družine ter hierarhična družbena struktura pridodajo svoje k ppoli ppoli (pohiti, pohiti) kulturi.

5. Jedrska soseda

Južna Koreja, uradno Republika Koreja, leži južno od 38. vzporednika, pri čemer si korejski polotok deli z veliko manj razvito, hermetično zaprto in avtoritarno severno sosedo Demokratično ljudsko republiko Korejo. Dnevno časopisje in s tem tudi politično realnost v prestolnici, Seulu, zaradi neracionalnega vedenja severnokorejskega režima zaznamujejo varnostne grožnje, vojaško sodelovanje z Združenimi državami Amerike ter resna vključenost v visokopolitične tematike na mednarodnem parketu (denimo globalno jedrsko vladovanje).

6. Demilitarizirana tamponska cona

Korejska vojna med severom in jugom, ki je potekala med 1950 in 1953, še danes ni uradno končana. Leta 1953 je bilo sicer podpisano premirje, do mirovne pogodbe pa zaradi dilem glede »upravičenih« podpisnikov do danes še ni prišlo. Državi tehnično gledano ostajata v vojni, ločuje pa ju trikilometrski pas, demilitarizirana cona, ki je svojemu imenu navkljub najtežje oboroženo območje na svetu. Na videz mirna pokrajina, polna zelenih gozdov, nedotaknjenih travnikov in skrbno obdelanih riževih polj, za katere skrbi približno 200 prebivalcev »svobodne vasi«, ki se nahaja med obema mejama, skriva na tisoče protipehotnih min, polja živega peska, električne ograje ter velikanske betonske prepreke, ki preprečujejo kakršenkoli nenadzorovan prehod področja. Strogo zastraženo t.i. območje skupnega nadzora zaznamujejo prepoznavni konferenčni objekti v svetlomodri barvi Združenih narodov, kjer se predstavniki obeh Korej srečujejo na pogajanjih.

7. Preprostost in skromnost

Korejsko arhitekturo z 9.000-letno zgodovino je relativno enostavno ločiti od kitajske in japonske. Osnova vzhodnoazijske gradnje je kamnita, nad njo pa se vzpenja značilna polkrožno vbočena streha, ki jo podpirajo leseni stebri. Streha, ki spominja na krila, odseva preprostost in skromnost, vrednoti, ki sta v južnokorejski družbi še vedno močno cenjeni. Rasno ena izmed najbolj homogenih držav na svetu (le 2 odstotka prebivalcev nimata korejskega državljanstva) išče pot med gospodarskim uspehom in tradicionalno kulturo, oboje pa združuje trdo delo in globoko spoštovanje prednikov in družine.

8. Barvita in razvpita k-pop kultura

Kdo ne pomni videospota in skladbe Gangnam Style iz leta 2011? Na spletu si je video ogledalo preko 2 milijardi ljudi, korejski K-pop zvezdnik Psy pa je s pesmijo, ki govori o razvpitem predelu Seula, Gangnamu, nalezal svetovne klube, plesalce, celo tedanjega ameriškega predsednika Obama. K-pop ni le glasba, je subkultura, ki jo zaznamujejo glasbene zvrsti, ki mešajo pop, elektro, R&B, hiphop, včasih vključuje tudi tradicionalne korejske korenine, podprte z barvitimi vizualnimi efekti. Celotno podporno okolje glasbene industrije gradi na ustvarjanju pogosto najstniških idolov, ki zaslovijo s skladbo, ki gre v uho (beri: se je je težko otresti), ter s prepoznavnim plesnim gibom, ki za nekaj mesecev prevzame Južno Korejo (ter svet).

9. Fuzija okusov

Riž, meso, zelenjava – zveni običajno. A ko se korejski kuharji zavrtijo okrog voka, odprtega ognjišča in zajetnega seznama začimb in arom, se zgodi čarovnija. Korejska kuhinja je bogata, zdrava, utemeljena na tradiciji. Osnovno jed (riž ali rezance) spremljajo številne stranske jedi kot so meso v sojini marinadi, omake iz črnega fižola, mehki tofu, slana morska trava (gim), miso juha, rezine svinjskega trebuha, pasta iz rdečega čilija, riževa torta, kuhani ali cvrti cmoki (polnjeni z mesom ali zelenjavo) in (obvezen!) kimchi – fermentirano zelje s čilijem. Alternativa? Korejski žar – restavracija z odprtimi ognjišči na sredini miz, kjer natakara postreže s surovimi sestavinami, ki jih s pomočjo dolgih palčk gostje sami spečejo, še vroče pomakajo v pekoče omake in zavijejo v velike liste sveže solate. Za konec bogat obrok pospremi še nariban led s sladkim kondenziranim mlekom ter omako iz sladkega rdečega fižola. Vse to velja pospremiti s požirkom soju-ja, likerja na riževi osnovi. Jal meokkesseumnida (dober tek) in geonbae (na zdravje)!

10. Od Taekwondoja do spuščanja zmajev

Korejski borci so kakih 2000 let nazaj razvili svojevrsten stil borbe, pri katerem uporabljajo le gole pesti in stopala. Taekwondo je uradni olimpijski šport postal leta 2002 in je trenutno edina disciplina, ki izvira iz Južne Koreje. V svetu borilnih veščin, pravijo, je zaradi gracioznosti, ki jo zajemajo prijemi, poznan kot metulj. Na splošno pa Korejci uživajo tudi v nogometu, bejzbolu, košarki, ragbiju, golfu ter spuščanju zmajev (tudi to je v Aziji šport!).

Avtorica članka Sabina Carli je slovenska mladinska delegatka pri Združenih narodih. Na to mesto jo je imenoval Mladinski svet Slovenije v sodelovanju s partnerji Ministrstvom za zunanje zadeve Republike Slovenije, Uradom Republike Slovenije za mladino in Društvom za Združene narode za Slovenijo.

Cilj je najti in razviti kandidate za vodstvene položaje

Polona Rupnik

Po dveh letih predavanj, učenja in intenzivnega dela na projektih je študij zaključila 5. generacija konzorcijskega programa FELU MBA na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Program FELU MBA je poslovno izobraževanje, namenjeno posameznikom, ki iščejo praktično ekonomsko in poslovno znanje. Udeležijo se ga kandidati, ki že imajo delovne izkušnje, a želijo nadgraditi svoje znanje na področju poslovanja in pridobiti dodatna znanja, ki jih potrebuje uspešen vodja. Med študenti je bilo tudi 10 kandidatov koncerna Kolektor.

Pri peti izvedbi programa je Ekonomska fakulteta sodelovala s podjetji Kolektor, GKN Driveline, ETI Elektroelement, Domel in TPV. Po besedah Eve Cvelbar Primožič, izvršne direktorice za kadre, Kolektor kot pobudnik dveh konzorcijskih MBA študijev v zadnjih letih z mislijo na jutri že zdaj vzgaja ključne kadre. »V te programe navadno usmerjamo zaposlene s tehnično izobrazbo, ki izkazujejo tudi vodstveni potencial, saj kombinacija tehničnega in ekonomskega znanja po naših izkušnjah prinaša veliko dodano

vrednost. Naj naštejemo glavne cilje, zakaj vključitev v MBA-program:

- izobraziti in motivirati zaposlene, ki imajo potencial za upravljanje, sprejemanje odgovornosti in vodenje skladno z vizijo in poslanstvom (za rast koncerna),
- razviti vodstvene veščine zaposlenih in nadgraditi njihovo znanje o poslovanju ter
- razvijati in pripraviti zaposlene na prevzem zahtevnejših delovnih mest in strokovnih vlog, tako doma kot v tujini:

Najboljši študent 5. generacije prihaja prav iz Kolektorja. To je Rok Slokar. Ob tej priložnosti smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Kaj je tisto, kar je prepričalo, da ste najboljši? Ocene?

Izbor za najboljšega študenta generacije je temeljil na povprečni oceni skozi celoten študij, tako da je bilo očitno moje povprečje najvišje.

Zakaj ste se odločili za prijavo?

Ko sem videl razpis za študij, sem si rekel, da je to to, kar hočem in potrebujem. Sploh ni bilo dileme. Misel na ta študij, mi je že nekaj časa tavalala po glavi. Menim, da ga je treba združiti z nečim koristim. Študirati sam sebi v namen nima smisla. In ker se je pokazala priložnost, sem jo seveda zgrabil.

Zakaj ravno ta študij?

Že dolgo me je zanimala ekonomija. Že v srednji šoli sem pri izbiri študija kolebal, ali se vpisati na ekonomijo ali ne. Odločil sem se za študij strojništva, saj se mi je takrat ekonomija zdel

premalo oprijemljiva. Je bila pa zmeraj tam nekje. Tudi v preteklosti sem opravljal več vodilnih vlog, v raznih društvih, zvezah ... Te vede in veščine so mi blizu. V vsakem primeru je to nekaj, kar sem si želel podkrepiti še teoretično. Predvsem pa mi je študij dal temelje in potrditev za neka razmišljanja, ki sem jih že imel. V nekem trenutku nekaj razmišljaš in se ti to zdi prav, ne veš pa zakaj. Ko pa greš skozi to izobrazbo, spoznaš, kaj so vzroki, kako deluje ... tako da znaš svoje razmišljanje tudi teoretično podkrepiti, morda kdaj tudi spremeniti. Svojo prihodnost vsekakor povezujem tudi z novo pridobljenimi znanji in izobrazbo. Temelji so sedaj postavljeni, pot pa moramo še začrtati.

Študij je namenjen zaposlenim.

Ja, dejstvo je, da bi bilo brez znanja iz prakse, kar težko. Dejansko bi se učili neko teorijo, ki je ne bi imeli kam umestiti. Sklepam, da je študij namenjen zaposlenim tudi zato, da so slušatelji približno na istem nivoju in da razumejo tematiko. Spoznali smo veliko praktičnih primerov iz podjetij. Neko predznanje je dobro tudi za samo diskusijo.

Kako ste usklajevali študij z vsakodnevni delovnimi obveznostmi?

Moja filozofija je, da je potrebno vse stvari, ki jih počneš, postaviti na

prioritetni seznam in se potem tega tudi držati, pa čeprav ti to včasih ni všeč. V času študija so bile nekatere stvari nižje na seznamu. Poleg službe, študija, družine, sem še predsednik državne zveze v namiznem nogometu. Pomembno je, kakšen vrsti red izbereš. Nekaj časa je bil študij na prvem mestu, včasih celo pred službo. V takih primerih je podpora delodajalca pomembna. Najpomembnejša pa je podpora družine. Brez razumevanja ne gre.

Kako poteka študij?

Dobivali smo se na dva do tri tedne. Takrat smo imeli po cel vikend predavanja. V teh treh dneh smo včasih morali narediti tudi že predstavitve, seminarske ... Med predavanji pa smo imeli domače naloge, seminarske izpite ali pa smo morali predelati določeno količino snovi. Super je bilo, da te prisilijo v ta nori tempo, saj v treh dneh vzameš snovi za cel semester. Delati je treba sproti.

Komu bi priporočili ta študij?

Priporočil bi ga tistim, ki jih menedžment in ekonomija dejansko zanimata, jih dovolj vlečeta k sebi, da so se pripravljene odreči dvema letoma življenja in se v to zares poglobiti. Največja škoda je študirati zato, da potem to vržeš stran. Drugače pa omejitev ni. Če je želja, je vedno tudi pot.

Leon Obreza

Kdo je tvoj najljubši pravljичni junak?

Moj najljubši pravljичni junak je Levji kralj, saj od starejših prevzema znanje in ga koristno uporablja.

Kaj te je pripeljalo do študija, za katerega si se odločil?

Do študija me je pripeljalo predvsem zanimanje za način, kako stvari delujejo, razstavljanje in nato ponovno sestavljanje, najprej na otroških avtomobilčkih, sedaj pa na pravih avtomobilih.

S katero vrednoto bi opisal delovanje na študijskem področju?

Delavnost in resnost.

Zakaj si se odločil, da postaneš štipendistu koncerna Kolektor?

Zanimam se za avtomobilsko industrijo in že od malih nog sem navdušenec nad avtomobili, ki pa jih sedaj boljše spoznavam.

Kaj je bila zate najboljša izkušnja kot štipendist/ka koncerna Kolektor?

Kot štipendist bi izpostavil sodelovanje Kolektorja na drugih področjih, kot sta šport, kultura ... Letos sem tudi prvič izkusil delo v Kolektorju Etra, kjer sem opravljal enomesečno prakso na področju navrtij. Moram priznati, da mi je bilo delo všeč, zanimivo, drugačno od vsakdana, ki ga preživljam kot študent in trener mlajših selekcij v triatlonskem klubu TriSport. Ljudje so me lepo sprejeli in smo se dodobra spoznali, tako da smo se kdaj našli tudi izven delovnih ur.

Kakšna je tvoja dodana vrednost za koncern, kaj bo ta s teboj pridobil?

Uf, težko vprašanje, ampak mislim, da sama komunikacija, delovanje v skupinah in želja po novem znanju. Zelo rad se učim novih stvari, spoznavam, zakaj je nečemu tako, kot je in kako bi lahko to še izboljšal.

Kaj počneš v prostem času?

V prostem času sem tekmovalac triatlonec, trener mlajših kadetov triatlona in plavanja, rad sem v garaži, kjer popravljam sanjski avto. Če le čas dopušča v študijskem in tekmovalnem letu triatlonec, si konec leta v septembru privoščim kakšno 14-dnevno potovanje na sever. Obožujem Švedsko.

Katere svoje dosežke, ki ne vključujejo študija, bi izpostavil?

Izpostavil bi predvsem dosežke v športu, na primer 8. mesto na evropskem balkanskem prvenstvu v triatlonu v Zagrebu leta 2014, bil sem udeleženec svetovnega univerzitetnega prvenstva v triatlonu v Švici leta 2016 ...

Kakšen je tvoj življenjski moto?

Vedno daj vse od sebe, ker tudi če ne uspe po načrtih, sam veš, da si naredil vse, kar si bil zmožen v danem trenutku.

Nejc Pirih

Kdo je tvoj najljubši pravljичni junak?

V otroštvu sem imel kar nekaj pravljичnih junakov, pri katerih se je priljubljenost spreminjala iz dneva v dan, tako da se za najljubšega ne morem odločiti.

Kaj te je pripeljalo do študija, za katerega si se odločil?

Obiskoval sem višjo strokovno šolo za strojništvo v Postojni. Do študija, za katerega sem se odločil, me je pripeljalo večinoma že predhodno šolanje na srednji strojni šoli, ki sem jo obiskoval v Idriji. Za študij na višji šoli sem se odločil predvsem zaradi dobrega razmerja med teoretičnim in praktičnim delom šolanja, saj se lahko le tako dopolnjuje eno z drugim. Za smer strojništvo sem se odločil tudi, da dopolnim svoje znanje iz srednje šole ter zato, ker me to zanima.

S katero vrednoto bi opisal delovanje na študijskem področju?

Če bi izpostavil dve vrednoti, bi izbral vestnost za študij ter natančnost. Med študijem sem redno izdeloval seminarke naloge ter opravljal izpite. Menim, da so se te vrednote tudi s pomočjo študija izboljšale.

Zakaj si se odločil, da postaneš štipendist koncerna Kolektor?

Razlogov je bilo več, in sicer mi je kot štipendistu podjetje nudilo pomoč pri izdelavi seminarških nalog, zaključnega izdelka, mentorstvo. Zagotovljeno mi je bilo opravljanje obvezne prakse v podjetju ter počitniško delo. Kot štipendist pa sem v koncernu opravljal veliko različnih del v posameznih oddelkih, kjer sem spoznal širok spekter del, ki so mi definitivno koristile pri študiju.

Kaj je bila zate najboljša izkušnja kot štipendistu koncerna Kolektor?

Kot štipendistu Kolektorja mi je bilo najbolj všeč, da sem brez problema opravljal prakso in počitniška dela v oddelkih, kjer sem si to želel. Služba za kadre me je razporedila na tista delovna mesta, ki sem jih želel spoznati oziroma kjer sem najraje delal, zelo dobra in koristna izkušnja pa je bila tudi možnost opravljanja praktičnega izobraževanja v tujini v podjetju Kolektor Kautt & Bux.

Kakšna je tvoja dodana vrednost za koncern, kaj bo ta s teboj pridobil?

Sedaj opravljam delo preko študentskega servisa v podjetju Kolektor Micro-Motor. Moje delo obsega predvsem modeliranje raznih priprav in orodij v programu Creo za potrebe Micro-Motorja ter programa elektronike, urejanja orodij in priprav po sklopih. Menim, da sem podjetju v pomoč, saj delo opravljam vestno in natančno.

Kaj počneš v prostem času?

V prostem času se družim s prijatelji in veliko časa preživim na prostem. Veliko prostega časa pa namenim gasilstvu. Sem član PGD Idrija in menim, da sem tudi tam pridobil veliko znanj, ki mi bodo koristila v službi.

Katere svoje dosežke, ki ne vključujejo študija, bi izpostavil?

V službi sem brez predhodnega znanja osvojil nekaj računalniških programov, obstoječe znanje pa sem z delom v praksi še nadgradil, seveda ob pomoči mentorja in ostalih sodelavcev.

Kakšen je tvoj življenjski moto?

»Samo srečen človek lahko osrečuje druge ljudi.«

Vzrokov za stres je več

Urška Močnik

Leto se izteka. Prazniki so pred vrati. Se jih veselite? Ali ste morda že vsega naveličani in komaj čakate, da bo praznična mrzlica mimo in se boste lahko končno odpočili? Če je tako, ste morda – kot radi rečemo v pogovornem jeziku – »pod stresom«. Pri tem mislimo na negativni stres, ki lahko našemu organizmu povzroča škodo tako na duševnem kot na telesnem zdravju.

Stres

Stres je bil evolucijsko gledano pomemben obrambni mehanizem človeka, saj mu je omogočal obvladovanje zanj nevarnih okoliščin (napad divjih živali, izpostavljenost naravnim silam). Naše telo se pod vplivom stresnih hormonov (adrenalin, noradrenalin, kortizol, ki jih izloča nadledvična žleza) pripravi na to, da se z nevarnostjo bodisi spopade (boj) ali pa se iz ogrožajoče situacije umakne (beg). Reakcija »boj ali beg« je v preteklosti človeku torej omogočala preživetje in je bila zanj življenjskega pomena.

Stres omogoča obvladovanje nevarnih situacij tudi sodobnemu človeku, po drugi strani pa nam pomaga pri uspešnem soočanju z delovnimi obveznostmi, vzdrževanju pozornosti in osredotočenosti, ustvarjalnosti in tvorjenju novega spomina ter je gonilo osebnega razvoja in napredka. V tem primeru govorimo o »pozitivnem stresu«. Če pa je stres dolgotrajen in/ali intenziven, če ga povzroča več dejavnikov in so ti za povrh še raznovrstni (stres v službi, težave v družini, zdravje), potem tak stres postane človeku škodljiv in pušča posledice na njegovem zdravju. V tem

primeru govorimo o »negativnem stresu«.

Vzroki za stres so zelo različni, med najpomembnejše pa sodijo: smrt zakonca, ločitev, smrt bližnjega, osebna bolezen, poroka, izguba delovnega mesta, razmere in odnosi na delovnem mestu, finančne težave, selitev itn. Vzroke stresa je možno točkovati (npr. Holmes-Rahejev test stresorjev) in izračunati, kako veliko je tveganje, da se pri posamezniku razvijejo bolezni v zvezi s stresom.

Velika količina in neprestano sproščanje stresnih hormonov (predvsem kortizola) vpliva na različne organe in organske sisteme v organizmu:

- **pospešuje bitje srca in dviguje krvni tlak**, ki lahko ostane tudi kronično zvišan – govorimo o bolezenski spremembi – arterijski hipertenziji;
- **pospešuje dihanje**, pri čemer je dihanje vse bolj plitvo in prsno, kar posledično zmanjšuje učinkovitost dihanja in preskrbljenost tkiv s kisikom;
- **zmanjšuje obrambno odpornost organizma**, zaradi česar postaja telo vse bolj dovzetno za okužbe. Slabše se bori tudi proti drugim škodljivostim iz okolja, zato dolgoročno lahko pomeni tudi večje tveganje za razvoj rakastih obolenj. Razvijejo se lahko tudi različne avtoimunske bolezni (vnetje ščitnice, revmatoidni artritis, alergije ipd.);
- **vpliva na prebavila**: povečuje izločanje želodčne kisline in posledično rane na želodcu, lahko povzroča drisko ali zaprtje;
- **vpliva na presnovo maščob in sladkorja**, kar lahko vodi do zvišane ravni maščob in sladkorja v krvi;
- **vpliva na možgane**: negativni stres

paradoksnost vpliva na poslabšanje koncentracije in spomina, povzroča razdražljivost, tesnoba ter vodi v motnje spanja, depresijo in izgorelost.

Vse našete težave lahko stres še dodatno povečuje in ga ohranja, zaradi česar se posameznik znajde v začaranem krogu, ko vzroki za stres in njegove posledice eden drugega le še stopnjujejo.

Izgorelost

Skrajni obliki težav zaradi kroničnega in intenzivnega stresa pravimo izgorelost (sindrom »burn-out«). Dolgo časa je veljalo, da so izgorelosti bolj podvržene osebe, ki niso nikoli docela zadovoljne s svojim delom in od drugih, še posebno pa od sebe, zahtevajo le največ in najboljše (perfekcionisti). Danes je znano, da je izgorelost lahko tudi posledica negativnega stresa, ki nastane kot odziv na dolgotrajne težke zunanje okoliščine (dolgotrajne prevelike delovne zahteve, slabi odnosi na delovnem mestu, hude težave v družinskem okolju). Vzroki za izgorelost so pri posamezniku lahko torej v njegovi osebnostni strukturi, v njegovem okolju ali pa so kombinacija obojega.

Strokovnjaki ocenjujejo, da je med delovno aktivno populacijo oseb z izgorelostjo precej več, kot pa jih dejansko odkrijemo.

Izgorelost je bolezen, ki se razvija v več stopnjah:

Za prvo fazo bolezni – izčrpanost – sta najbolj značilna deloholizem in kronična utrujenost, v drugi fazi – ujetosti – se temu pridruži še močan občutek ujetosti in nemoči, da bi karkoli spremenili. Drugo fazo zaznamuje upad ravni kortizola, ki se

še stopnjuje v tretji fazi – izgorelosti. Na tej stopnji se izgorelost kaže z nihanjem med deloholizmom in izčrpanostjo (željo po tem, da bi delali še več in hkrati nezmožnostjo za delo), posledično se razvije depresivnost. V zadnji fazi govorimo o adrenalnem zlomu, ko je nadledvična žleza tako izčrpana, da je izločanje kortizola že zelo majhno. V tej fazi pride do akutnih telesnih težav, bolečin v mišicah, večji dovzetnosti za okužbe, pa tudi do hude depresivnosti z motnjami spanja in umikom iz vseh socialnih aktivnosti.

Izgorelost je torej bolezen, ki nastane kot posledica dolgotrajnega, večletnega negativnega stresa. Razvoj bolezni je počasen, postopen in zabrisan. Pogosto težave, ki jih ima posameznik ob tem, pripisujemo

drugim razlogom in na izgorelost pomislimo šele, ko so ti drugi vzroki izključeni.

Tako kot se bolezen razvija skozi leta, je tudi njeno zdravljenje dolgotrajno in v primeru, ko pride do adrenalnega zloma, traja več let. Takšna oseba potrebuje v prvi vrsti umik iz stresnega okolja in nato psihoterapevtsko zdravljenje. V nekaterih primerih, ko je to potrebno, za krajši čas predpišemo tudi zdravila.

Pomembno je tudi, da osebi, ki je zbolela zaradi izgorelosti, po vrnitvi na delovno mesto pomagamo in ji nudimo socialno pomoč tudi v službi. Večkrat je treba vsaj začasno prilagoditi delovne naloge, organizacijo in režim dela.

Pomagajmo si sami

In kaj lahko storimo sami, da preprečimo škodljive posledice za naše zdravje zaradi negativnega stresa?

1. Če je le mogoče, se izogibajmo virom neposrednega stresa, ki slabo vplivajo na nas.
2. Veliko se gibajmo na svežem zraku in uživajmo varovalno prehrano (bogato z vitamini in antioksidanti), ki vsaj deloma blaži posledice negativnega stresa.
3. Vsakodnevno uporabljajmo tehnike sproščanja (dihalne vaje, avtogeni trening, joga).
4. Uživajmo v trenutku.

Veliko miru v krogu najbližjih vam želim in srečno v novem letu.

Kako zmanjšati stres na delovnem mestu

Naspite se

Bodite optimistični

Vsak dan se gibajte na svežem zraku

Redno meditirajte

Smejte se

Globoko dihajte

Raztegnite in sprostite se

Pogovorite se

Ama Dablam

Jaka Križanič

Ena od številnih izpostavljenih prečnic v spodnjem delu gore.

Ama Dablam je znamenita 6.812 metrov visoka gora v nepalski Himalaji, na katero smo se novembra 2017 po njenem jugozahodnem grebenu skušali povzpeti štirje člani mednarodne alpinistične odprave.

»Petar, kje si?« Glas se izgubi v redkem zraku, veter ga odnese daleč na vzhod. »Petaaar!« Gledam proti veliki ledeni gobi pod mano. Soplezalec je ostal nekje spodaj. V orkanskem vetru sva izgubila stik. Hitro izgubljava toploto in ne moreva čakati eden drugega. Odkar sva izplezala na greben, ki se izteče na plato pod lažjim vršnim delom gore, plezava vsak v svojem ritmu. Bila sva pripravljena na mraz. Ko se je temperaturam okoli 25 stopinj pod ničlo pridružil močen veter, pa so se sanje o vrhu začele razblinjati kot milni mehurčki. Slaba napoved se je uresničila.

Štirinajst dni je minilo, odkar smo pristali v Lukli, skromnem letališču na višini Triglava. To žepno letališče, znano po svoji kratki in strmi pisti, predstavlja izhodišče za mnoge

Obred Puja: daritev bogovom in blagoslov opreme pred vzponom

pohodnike in alpiniste, ki v nepalsko Himalajo prihajajo po nove zgodbe. Dva tedna. Zdi se kot večnost. V ekipi za vzpon na Ama Dablam smo bili štirje. Poleg mene še Anže Derlink, s katerim sva pred leti prvič skupaj vstopila v svet vertikale, Petar Pečanac, alpinist iz Drvarja, ki je kot prvi bosanski državljan osvojil osemtisočaka (Cho Oyu), leto dni kasneje pa kot prvi iz te države stal na vrhu Mount Everesta, ter Aleksandra Nemeth, ambiciozna avanturistka iz

Velike Britanije. Skupaj smo se podali na trekking proti baznemu taboru, ki smo ga dosegli šesti dan po pristanku.

Ne morem, ne smem več čakati na mestu. Takoj ko se ustavim, mraz prodre do kosti. Odločim se v trenutku, očitno se mu je nekje zataknilo. Pripravim se za spust ob vrvi in pričnem spuščati čez ledeno gmoto pod seboj. Kmalu pod ledeno gobo v zavetju opazim Petra; skriva se v luknji, ki jo je izoblikoval veter.

*Pogleda me in se na široko nasmeji:
»Jaka, ovo je ludnica!!!«*

Medtem ko se boriva z vetrom, daleč podsteno, tri dni plezanja nižje, vsoncu leži bazni tabor. Ko smo zakorakali vanj, polni pozitivne energije in optimizma, smo doživeli prvi šok. V bližini šotorov je pristajal helikopter. Zagotovo so turisti. Anže, Petar in Aleksandra stečejo proti improvizirani pisti. Nekaj minut kasneje se vrnejo blede, s sklonjenimi glavami. Pilot je iz kabine stresel mrtvo telo. Golo in

sledi tudi na naši ekipi.

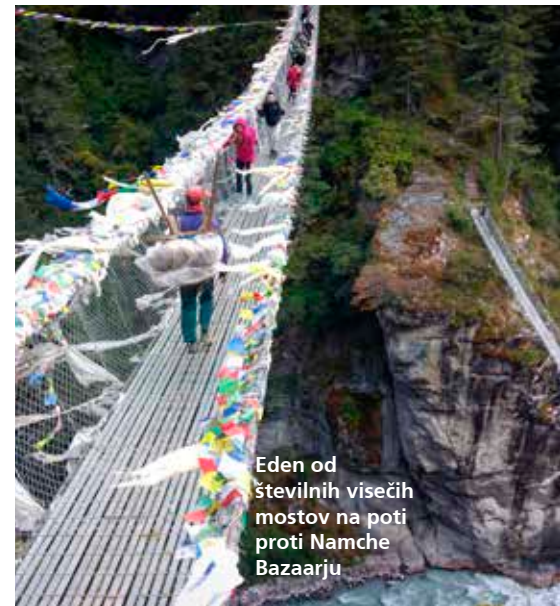
*»Kaj praviš, poizkusiva še malo?«
»Dajva, morda se veter umiri. Če ne bo bolje, se še vedno lahko vrneva.«*

Težko se je odreči vrhu, ko ga imaš na dlani. Ponoči sva preplezala vse tehnično zahtevne dele in ostalo nama je samo še snežno pobočje, ki ne preseže 70 stopinj. Ne moreva kar tako odnehati, požrlo bi me, če ne bi gori dal vsega, kar imam v sebi. Odločitev, da se poizkusim na Ama

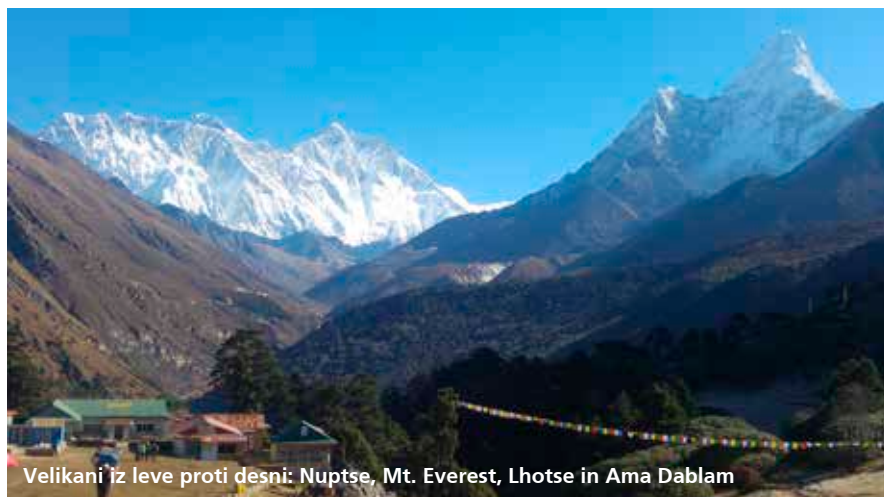
tabora. Do koder je segla napoved, je bil napovedan veter med 80 in 100 km/h. Naslednji dan se je Anže odločil, da opusti svoj poskus na vrh. V takšnih razmerah in ob zavedanju, da v vetru ni možnosti reševanja, je sprejel težko, a razumno odločitev. Aleksandra je z zabuhlim obrazom sestopila v Pengboche, vasico pod baznim taborom. Prestajala je blažjo obliko višinske bolezni in morala je sestopiti. Morda se vrne kasneje, morda je že zaključila z vzponom. Ostala sva Petar in jaz.

Pogled iz samostana v Khumjungu

Eden od številnih visečih mostov na poti proti Namche Bazaarju

Velikani iz leve proti desni: Nuptse, Mt. Everest, Lhotse in Ama Dablam

okrvavljeno. Telo plezalca, na katerem so bile poškodbe padca čez poldrugi kilometer visoko steno. Preostanek dneva smo preživeli bolj kot ne v tišini, vsak s svojimi mislimi. Nesreča je kot temen oblak visela nad taborom. Žal pa ni bila zadnja. Reševanja iz stene so se v prihajajočih dneh vrstila eno za drugim. Neizkušenost nekaterih plezalcev v kombinaciji z mrazom in višino je tokrat terjala visok davek. Nekaj odprav je pospravilo šotore, mi smo vztrajali, a dogajanje je pustilo

Dablam, sem sprejel dve leti prej v Kirgiziji, ko sem sestopal z vrha gore Peak Lenin, ki se dviga več kot sedem tisoč metrov nad morjem. Spoznal sem, da te višine niso nedosegljive in se želel preizkusiti na tehnično zahtevnejšem hribu. Dve leti! Varčeval sem denar, zbiral opremo, računal na podporo tako doma kot v službi in jo dobil. Treniral. Treniral. Treniral ... In zdaj veter ... Ta prekleti veter ... Vremensko napoved smo dobili med večerjo v skupnem šotoru baznega

Korak je vse težji in počasnejši. Sunki so tako močni, da se večkrat opotečeva in z vsemi štirimi vkopljeva v sneg. »Petar, ali čutiš prste?« Kisló se mi nasmehne. Tudi sam že dolgo ne čutim več prstov na nogah. Veter v sunkih po pobočju nosi sneg in biča redke izpostavljene dele obraza. Sonce se je že zdavnaj dvignilo, vendar je prešibko, da bi naju segrelo. Izgubljava bitko ...

Z zaključnim vzponom sva pričela relativno pozno, ob 2. uri zjutraj. Stalila sva sneg, na silo spravila po grlu nekaj žlic juhe, napolnila termovke in zapustila zavetje šotora tabora 2. Za pozen začetek sva se odločila, da bi bila čim manj časa izpostavljena mrazu, ki je ponoči neizprosno. Ko bo vzšlo sonce, nama bo lažje. Plezala sva hitro in tekoče. Do sončnega vzhoda se nisva ustavila niti za hip in ure izgubljene zaradi poznega starta hitro nadoknadila. Tik pred zoro sva se ustavila v snežni luknji na začetku t.i. »mushroom ridgea« (grebena ledenih gob, op. a.). Zmasirala sva prezeble noge, spila čaj in nekaj trenutkov počakala na sončen vzhod. Spogledala sva se in nisva mogla skriti

Pogled iz baznega tabora

navdušenja. Še tale greben in vrh imava v žepu! Zgodilo se je nasprotno. Z vsakim naslednjim metrom je veter vse bolj divjal ...

Bila sva uničena in prezeblja. Vse težje je bilo ravnati z vrvmi in tehnično opremo. Ustavila sva se. Nad sabo sva videla vrh, ovit v vrtinec snega. Tako blizu. Spogledala sva se in za trenutek čakala, kdo bo prvi spregovoril. »Petar, morava dol ...« Pokimal je.

Sestop je minil na pol v transu. Malo sva plezala, malo spuščala ob vrvi, le govorila sva bolj malo. Popoldne sva dosegla višinski šotor tabora 2. Ustavila sva se za nekaj deset minut,

skuhala juho. Izčrpana in naveličana. Dve leti sem sanjal to goro, sedaj pa na njej nisem želel prespati še ene noči. Želel sem nazaj v življenje. Vedel sem, da spodaj Anžeta in doma družino razganja od skrbi. Že prvi dan sva zaradi nizkih temperatur in odpovedi baterije ostala brez zveze z baznim taborom. Ob dogovorjenih urah so tri dni vzpona klicali v prazno. Moram sestopiti. In sem. Najprej do tabora 1 in potem, že v trdi noči, sem se s težkim nahrbtnikom opotekel vse do vznožja gore, kjer se me je Anže razveselil, kot bi našel izgubljenega brata. To je bil eden od najlepših trenutkov na celotni odpravi. Odločitev opustiti vrh, ki si mu

podredil toliko časa, sredstev in volje, je vedno težka, vendar ko veš, da je to edina možna izbira, je lažje. V takšnih okoliščinah človek bolj kot okolico, novo pokrajino, kulturo ali steno spozna – sebe. Tudi sam sem spoznal nekaj pomembnih lekcij. Prva med njimi je povsem športna: sposoben sem tehničnega plezanja in razumnega odločanja na višini. Drugi zaključek je, da na odpravi vedno uživam toliko, kot uživam v družbi ljudi, s katerimi plezam. Najpomembnejše spoznanje pa je, da karkoli v življenju počneš, ni vredno prav nič, dokler se ne vrneš domov, v objem tistih, ki jih imaš rad, jih spoštuješ in s katerimi lahko deliš svojo zgodbo.

Zgornji del Ama Dablam

Petar v steni t.i. rumenega stolpa pod taborom 2

Med zaključnim vzponom

Orkanski veter pod vrhom Ama Dablam

V deželi škratov – Irska

Natalie Rupnik

Junij, začetek poletja in čas za letni pobeg iz realnosti. Tokratna destinacija je bila Irska – dežela neskončnih zelenih travnikov, v katerih se čevlji izgubijo. To je dežela, ki nam je dala Titanik in legendarne U2, ter dežela, kjer kultura pitja v pubih dobi nov pomen.

Za tri dekleta pa je bila dežela naslednje počitniške destinacije. Navdušenje je poskrbelo, da let ni bil silno naporen in hop, že smo pristale v Dublinu – prestolnici Irske. Tam se nismo dolgo zadržale, saj smo, kot bi mignil, že sedele v naši najeti Kii Picanto in švigale proti Severni Irski. Trajalo je nekaj časa, da smo se navadile voznje, pa ne zaradi vozila, ampak volana na desni strani ter nas na levi strani. Povem vam, težje je, kot bi si mislili. V začetku je bilo v avtu veliko znoja, strahu in kletvic, a tudi ogromno smeha. S super voznico nam je vendarle uspelo zapeljati iz centra mesta na avtocesto proti Severni Irski – regiji, ki pripada Združenemu kraljestvu. Majhna regija, ki ponuja marsikaj lepega in pravljničnega. Do tja nas je čakal le še en postanek – Larne, majhno obmorsko mestece s pravim ribiškim pridihom. Tu smo si privoščile pravi steak v lokalnem pubu ter prvič na Irskem, kot veleva tradicija, pivo. Po dolgih urah na poti se je ta obed še

kako prilgel in z lahkim srcem smo se odpravile proti prvemu hostlu – veliki hiši v angleškem slogu s čudovitim vrtom. Spočite smo se prebudile v nov dan, pozajtrkovala ter se odpravili proti naši prvi zanimivosti – The Giant's Causeway. Ta starodavna geološka znamenitost je sestavljena iz več kot 40.000 stolpičev mnogokotne oblike. Predstavlja delo vulkanske aktivnosti, ki je ustvarila to pravljnično pokrajino. V ozadju se skriva tudi lepa legenda, po kateri se imenuje. Pred davnimi časi je tu živel velikan Finn MacCool, ki se je želel bojevati s škotskim velikanom Benandonnerjem. A ker ni bilo dovolj velike ladje, da bi prišla drug do drugega, je Finn čez morje zgradil pot iz kamnitih stebrov. Škotski velikan je z veseljem sprejel izziv ter se po tlakovani poti sprehodil na Irsko. A ker je bil Benandonner večji in močnejši, se je Finnova žena zbala in hitro domislila zvijače – Finna je preoblekla v dojenčka. Ko je mogočni Škot prišel v hišo ter zagledal »dojenčka«, se ga je zbal ter zbežal nazaj na Škotsko. Če je že dojenček tako velik, kakšen mora biti šele oče! V vsem strahu, da bi Finn prišel za njim, pa je seveda rušil pot za sabo. Ostali so le kamni, ki danes tlakujejo Velikanovo pot.

Tamkajšnji prebivalci še danes verjamejo v magičnost tega kraja. V trenutku, ko stojš tam in poslušáš

Viseči most na otok Carrickarede

Giant's Causeway ali Velikanova pot

zgodbo, potrebuješ le ščepec domišljije in te zanimive kamnite skulpture te ponesejo v pravljčni svet.

A vendar to ni edina zanimivost v bližini. Že sama pot, ki te popelje do znamenitosti, je polna naravnih lepot, povsod so zelenje, morje ter visoki klifi. Preden smo se predale legendi o velikanu Finnu, smo se ustavile še na dveh pravljčnih lokacijah, The Dark Hedges in Carrick-A-Rede. The Dark Hedges je drevored v bližini kraja Ballymoney in tudi ta oddaja neko magičnost. Veje bukev se prepletajo in zvijajo med sabo, zato ni nič čudnega, da je to odlično ozadje marsikaterega filma ali serije, na primer Igre prestolov. Carrick-A-Rede pa poleg lepote nudi tudi nekoliko strašnosti, predvsem za tiste, ki jim višina ni najboljša prijateljica. V tem naravnem parku stoji 30-metrski viseči most, ki povezuje Irsko z otočkom Carrickarede. Pod njim pa morje in čeri, kar predstavlja izziv za marsikaterega obiskovalca. A vendar, ko enkrat prečkaš most, lahko uživaš v rožicah in divjini Irske.

Divja Atlantska cesta nas je od Velikanove poti vodila skozi regijo Rosses, pokrajino na severu-zahodu Irske, ki ponuja kilometrske peščene plaže, bleščeče svetilnike ter prava galska mesteca. Tu se vidi zametke prave galske Irske, saj tudi tamkajšnje prebivalce težje razumeš kot drugje, ker je irščina še vedno na prvem mestu pred angleščino.

V duhu dolgih peščenih plaž smo se še naprej trudile slediti ozki cesti skozi deželo pesnika Williama Butlerja Yeatsa, ki ponuja naravne parke s prelepimi slapovi, jezeri in veličastno kameno gmoto Ben Bulben, s katere lahko ujamete čudovite sončne zahode. Pokrajina, ki nedvomno navdihuje tako, kot je nekoč Yeatsa samega. Nato smo šle naproti še enemu velikemu literatu –pisatelju Jamesu Joyceu, ki nas je popeljal med čudovite graščine, kot je Kylemore Abbey, mimo črede ovc, skozi čudovita mesteca, kot je Clifden, vse tja do Galwaya, mesta kulture, zabave in mladosti. Galway je univerzitetno mesto na zahodu Irske, zato ni bilo dvoma, da tu ne bi naredile postanka. Ponovno smo izkusile njihovo kulturo pitja in preizkusile več vrst piva – naenkrat. Eno je bilo bolj sladko kot drugo, a vendar smo se morale brzdati ter študentsko žuriranje postaviti na pavzo, saj so nas naslednji dan čakali klifi v Moherju (Cliffs of Moher), najbolj znani in najvišji klifi

Na plaži Severozahodne Irske

Z nasmehom ob svetilniku v regiji Rosses

Zadnji večer ob živi glasbi v enem izmed pubov Temple bara

te zelene države. Tako smo se zjutraj s težjo glavo kot ponavadi odpravile proti klifom, ki se v dolžino raztezajo kar 8 kilometrov ter vzpenjajo tudi čez 200 metrov visoko. Pogled je bil veličasten in počasi ter previdno smo se premikale proti koncu klifov, da bi se zazrle v globino ter ujele pogled na obalo v globini. Dež in spolzka tla niso najbolj ugodne razmere za tako znamenitost, zato smo dodobra upoštevale vse opozorilne znake. Po dopoldnevu na dežju smo se polne adrenalina odpravile proti mestu Dingle ter najzahodnejši točki Irske – Sleah Head, od tam smo oddrvele proti Killarneyju, kjer smo nameravale prespati. A ker smo vedno sproti iskale prenočišče, se je tukaj usoda poigrala z nami. Daleč naokoli je bilo vse zasedeno in tako smo ob pol njih ponoči končale v Corku, 80 kilometrov stran, v hotelu, kjer so imeli na voljo samo apartma. Čeprav boleča izkušnja za denarnico, a odlična za tri princese. Tako smo se sladko naspane naslednji dan odpravile proti Kilkennyju, mestu z več kot 24.000 prebivalci in čudovito arhitekturo. Odkrile smo grad Kilkenny, ki nam je omogočil večurno sproščanje na ogromnem travnatem dvorišču – tamkajšnji prebivalci tam sprehajajo pse ter prirejajo filmske piknike. Hitro smo pozabile na prejšnjo dolgo in drago noč ter uživale v preostanku poti, ki nas je vodila vedno bližje nazaj proti Dublinu. Le še en postanek nas je čakal – Wicklow z okolico. Tu smo se spet prepustile znanim filmom od borbenega Pogumnega srca (Braveheart) do romantičnega P. S. Ljubim te (P.S. I Love You). Nazaj v realnost nas je postavil čas, ki nam je žugal, da se moramo odpraviti proti Dublinu in koncu poti.

Dublin je vikinško mesto, ki se vije okoli prelepih mostov reke Liffey, kjer se predaš barvnim ulicam ter čudoviti kulturi. To je mesto, polno odprtih in prijaznih ljudi. Vse, kar smo srečevale skozi celotno popotovanje, je tu na kupu. Ljudje, veseli, nasmejani ter odprti. Ljudje, katerih jezik ti je tuj, čeprav ti je zelo blizu. Hrana, mnogokrat premastna in neznanih okusov, kot na primer čips z okusom kisa. Odlična pijača – vse vrste piva in viskija – pa čeravno cenovno neugodne. A vendar se znajdeš, ker te mesto premami, očara. Smaragdna Irska – tako magična, tako poetska.

Popoldanski čaj na Sleah Headu

Meditacija pred gradom Kilkenny

Cliffs of Moher – najvišji klifi Irske

SELAK
KOVINARSTVO d.o.o.

Izdelava ter dobava vseh vrst kovinskih izdelkov, striženje ter krivljenje pločevine, navadna, inox ter alu pohodna pločevina na zalogi, dobavljive tudi ekspanzirane, perforirane ter ostale barvne pločevine, barvanje, lakiranje, izdelava regalnih sistemov za velike obremenitve s 100 % izvlekom, obremenitev do 2500 kg na polico, prihranek prostora do 50 %, prihranek časa do 80 %, trajnost ter varnost.

*Usem našim strankam
voščimo prijetne in vesele
božične praznike ter srečno
in uspešno novo leto!*

SELAK KOVINARSTVO D.O.O.
Matična št. 67400140
CompanyWall d.o.o., 19.10.2016.

Triglavska 30, Idrija

GSM: 031 724 333

selak.dejan@siol.net

www.regalni-sistemi.si

Zavarovanje Specialisti in zdravila za hitrejšo zdravstveno obravnavo

Kolektivno zavarovanje Specialisti in zdravila vam za zdravstvene težave, ki so nastale v času trajanja zavarovanja, zagotavlja hiter pregled pri specialistu brez nepotrebne čakanja. Potrebujete le napotnico, ki jo izda vaš splošni zdravnik. Kakšne prednosti vam torej prinaša sklenjeno zavarovanje in kako ga uveljavljati?

Kljub temu, da skrbi za zdravje namenjamo veliko pozornosti, se lahko zgodi, da zbolimo ali se poškodujemo. Zdravljenje je morda dolgotrajno, daljša bolniška odsotnost pa lahko povzroči nepredvidljive finančne posledice. Na uspešnost in potek zdravljenja bistveno vpliva tudi pravočasno določena diagnoza.

Zavarovanje Specialisti in zdravila AS vam zagotavlja **specialistični pregled v samoplačniških ambulantah** v najkrajšem času, praviloma že v 10 dneh. Poleg pregledov pri specialistu zavarovanje vključuje tudi **diagnostične preiskave**, kot so magnetna resonanca ali ultrazvočne in laboratorijske preiskave, **zdravstvene posege** v ambulantni obravnavi ter **ambulantno fizioterapijo**.

Poleg tega zavarovanje krije **stroške zdravil**, ki so **predpisana na beli recept** in se izdajajo izključno v lekarnah ter **stroške doplačil za zdravila** iz seznama medsebojno zamenljivih zdravil nad najvišjo priznano vrednostjo, ki so predpisana na zeleni recept.

Kako uveljavljate zavarovanje? Enostavno pokličete Center Zdravje AS na brezplačno telefonsko številko **080 81 10** in prejeli boste vse potrebne informacije, pomagali vam bomo poiskati ustreznega specialista in vam tako olajšali pot do diagnoze, posledično tudi do okrevanja.

**Specialisti
in zdravila** **as**

www.as.si 080 11 10

Zdravje je neprecenljivo.

Ko smo zdravi, je mogoče prav vse.

Vse, kar nas osrečuje.

Naj se krog lepih trenutkov vrti za vse, kar vam je pri srcu,
za vse naše najdražje, za zdravje.

Zelimo vam ga v izobilju!

Vselej, ko boste potrebovali tudi krog varnosti, pa bomo z vami.

DOM

AVTO

PRIHRANKI

ŽIVLJENJE

ZDRAVJE

POKOJNINA

NAJ BO

LETO 2018

ZDRAVO, VARNO

IN SREČNO!

as

PODJETNIŠKO SVETOVANJE

MILICA GOSTIŠA &

041 708 383

milica.gostisa@siol.net

PODJETJE ZA FINANČNE IN KNJIGOVODSKE STORITVE
DAVČNO SVETOVANJE
DELOVNO PRAVNO SVETOVANJE

05 3722 585

Lapajnetova ulica 39,

Idrija

numera3@amis.net

STROKOVNO RAČUNOVODSTVO IN DAVČNO SVETOVANJE

SODELOVANJE PRI DAVČNIH IN RAČUNOVODSKIH PREGLEDIH

SPREMEMBA LASTNIŠTVA FIZIČNIH OSEB (PRODAJA DELEŽEV, IZSTOP
DRUŽBENIKOV) V KAPITALSKIH DRUŽBAH D.O.O.

PREOBLIKOVANJE IN PRENOSI DEJAVNOSTI IZ PODJETNIKA NA PODJETJE

PRIPOJITVE, IZČLENITVE, ODDELITVE KAPITALSKIH DRUŽB

Novo leto je kot bel list v knjigi tisočletja.

Želimo Vam, da bi ta list popisali z izpolnjenimi sanjami
ter poslovnimi in osebnimi uspehi.

*Vesele Božične praznike in
Srečno 2018*

INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

EKIPA BLT d.o.o. Idrija

Handwritten signatures of the team members.

COMCOM

*Kakor utrinki izginjajo leta v večnosti časa!
Vesele božične praznike in da bi vaš utrinek z letnico 2018 zaznamovali zdravje, mir ter številni uspehi.*

*Kolektiv podjetja
COMCOM d.o.o. Idrija*

frizerski salon
Nataša

Gortanova 3, IDRIJA
tel.: 05/37 22 920
GSM: 070/74 52 12

DELOVNI ČAS: ponedeljek zaprto
torek 8-12 in 15-20
sreda 8-12, četrtek 12-20
petek 8-15 ali 12-20, sobota 7-12
nedelja in prazniki zaprto

*Treba je mnogo preprostih besed kakor KRUT,
LJUBEZEN, DOBROTA, da ne bi slepi v temi na
križpotjih zašli s pravega pota.*

*Na svetu si, da gledaš SONCE.
Na svetu si, da greš za SONCEM.
Na svetu si, da sam SI SONCE
in da s sveta odganjaš – SENCE.*

*Nobena pot ni ravna,
nobena pot ni revna,
a vsaka je zahtevna
in tvoja ena sama – GLAVNA.*

*Toplo je sonce, topla jopica,
topla prijazna beseda,
a najbolj topla deklica,
ko me s srcem pogleda...*

*Tisoč in tisoč zvezd je nad nami,
tisoč in tisoč zvezd med nami,
da gre po svetu – rama ob rami –
svetloba z nami.*

*Vse teče, teče in se stiša v tišino.
Samo hiša, v kateri duh biva, je neminljiva.*

(Tone Pavček)

frizerski salon Nataša vam želi čarobne praznike. Srečno 2018. Nataša & Nina

Intervju: Erin Ćoralić, violinist

Ko se srečajo Bach, Metalica in Apocalyptica

Robert Šabec

Erin Ćoralić je tisti vrhunski violinist, ki je v letošnjem letu zaključil šolanje na prestižni Guldhall School of Music & Drama v Londonu in se je idrijskemu občinstvu, skupaj s svojim bratom pianistom Arminom, predstavil na nedavnem diplomskem koncertu. Z njim smo se pogovarjali o šolanju, športu, in seveda predvsem o glasbi, ki Erina spremlja tako rekoč od samega otroštva.

Katera vrsta glasbe je vam osebno najbližja?

Poslušam dejansko vse. Naravnost zatreskan sem v filmsko glasbo. Tu je sijajen Hans Zimmer in filmi kot so Interstellar ali pa Pirati s Karibov. Takrat, ko dela on glasbo za film, vem, da bo dober tudi film.

Malce ste me presenetili, saj sem nekako sklepal, da mi boste predstavili nabor klasične glasbe- glasbenikov?

Glede klasične glasbe bi izpostavil orkestralno in seveda glasbo za violino. Bach je zame nebeški. Nič ni bolj perfektnega kot on. Na nek način je lahko tako prazen, po drugi strani pa tudi tako izjemno bogat in matematično izpopolnjen, da je vse to prepuščeno tistemu, ki njegovo glasbo izvaja. Pri njem je vse tako neverjetno dodelano. Všeč mi je tudi romantika, ampak to je nekaj povsem drugega. Kot da bi primerjal rock in recimo Metalico. Metalica mi je izjemno všeč, rock pa imam rad na splošno.

Ali je podobno dožemanje glasbe značilno tudi za vaše kolege, s katerimi ste skupaj obiskovali Guldhall School of Music & Drama v Londonu?

Pri ukvarjanju z glasbo sploh pogosto naletiš na izredno zaščitniški odnos, tudi na način, da otroku preprečujejo razvijanje ostalih sposobnosti, ki mu v bistvu koristijo. Poglejte na primer področje športa. Zanimivo je, da te ob

ukvarjanju z glasbo vseskozi skušajo prepričati, da se s športom ne smeš ukvarjati. Sploh pa ne z borbenimi športi in to seveda zaradi poškodb. Pri meni sta karate in violina vseskozi rasla skupaj. Zgodilo se je seveda, da sem si na tekmi poškodoval zapestje, ampak počakaš mesec dni in to je to. V Londonu pa recimo vidiš take ekstreme, ki niso sposobni sami prav ničesar narediti – razen seveda muzike. Tu pa so neverjetno dobri. Brez najmanjšega dvoma. Izjemni so na tem kar delajo.

Kdo je vas navdušil za igranje violine?

Profesor Sae-Won Suh iz Južne Koreje je bil tisti, ki je pri meni spremenil dožemanje violine. Prvič sem se z njim srečal na poletni šoli na Bledu. On je znal na zabaven način predstaviti ta instrument. Predstavil je violiniste, glasbenike, ki so včasih delovali in za katere kot dvanajstletnik nisem nikoli slišal. Če sem se prvič srečal z violino pri šestih letih v glasbeni šoli, se je prvi večji preobrat zgodil pri dvanajstih prav na tej poletni šoli na Bledu.

Ali ste od takrat kdaj podvomili v svojo odločitev in ste si rekli, da vam

je dovolj violine, da to ni za vas, da ne boste igrali tega instrumenta ipd.? Absolutno, velikokrat. Pri violini je velik problem, da dobro odigraš ton. Jaz sem za to potreboval šest ali sedem let. Starši in učitelji na začetku podcenjujejo otroka in mislijo, da on ne ve, kako je to njegovo igranje na začetku le eno samo škripanje. Otrok pa se tega še kako zaveda. Rabiš ogromno vaj in še vedno se nikamor ne premakne. Poleg korejskega učitelja profesorja Suha, ki sem ga že omenil, sem v najstniških letih slišal še Apocalyptica. Takrat sem si pa rekel, da če pa oni lahko čelo igrajo na tak način, potem pa to vse precej spremeni. Spominjam se, da sem si celo z interneta pobral nek program za glasbo, izbrisal en glas in namesto enega čela jaz igral z Apocalyptica.

Kaj pa vpliv Vanesse Mae recimo?

Ona me je na začetku zanimala, potem mi je pa profesor Suh dejal, da njeno igranje ni primerljivo z ostalimi violinskimi virtuozi. Ob tem moram povedati, da ona brez najmanjšega dvoma igra zelo, zelo dobro. Profesor, ki mi je to dejal, je profesor stare šole in jo primerja s starimi »hard

core« klasiki violine. Tudi pri Lindsey Stirling gre za podobno zgodbo. Je pa res, da je danes preveč vse le stvar marketinga.

Ali nepoznavalec sploh lahko sliši napake med igranjem vrhunskih mojstrov?

To je zelo težko. Rekel bi tako, da je predvsem pomembno kakšne občutke zbuja določeno igranje. Če ti je super, zakon in se ti ježijo kocine, potem je to tisto pravo. Niti ni pomembno, ali se zmoti ali pa ne, temveč je pomembno, da tisti en stavek odigra tako dobro, da si ga boš zapomnil. Danes se vsi opiramo na mnenja strokovnjakov in vse manj zaupamo sebi. S tem sem sam opravil že, ko sem odhajal v London. Tam sem pa videl, da gre za tako visok nivo igranja, da je praktično nepomembno, ali je nekdo igral nekoliko glasneje ali pa nekoliko tišje. Recimo to je zelo opazno prav pri Bachu. Še danes se sprašujejo, kako so ga igrali v baroku. Tudi pred dvajsetimi leti, ko je igrala zlata generacija violinistov, so Bacha igrali povsem drugače, kot se to počne danes. To se spreminja na vsake deset ali dvajset let. Pri poslušalcu pa se

gre le za stvar užitka in prepuščanja glasbi.

Kaj je torej pri vrhunskem glasbeniku tisto najbolj pomembno: talent, vaje, čustva, posluš ...?

Vse. Heifetz je nekoč med igranjem napravil eno napako in so kritiki dejali, da jo je naredil samo zato, da ne bi bil bog ljubosumen. On je igral tako dobro, tako perfektno, da so vsi mislili, da praktično vseskozi vadi. Njegov odgovor se mi je vtisnil v spomin. Dejal pa je, da ne igra več kot tri ure dnevno, saj igrati glasbo brez čustev nima smisla in po več kot treh urah bi se zgodilo prav to. Ko sem kasneje igral v Londonu, sem imel njegove besede vedno v glavi. Odigrati sem želel na način, da imam sto odstotni fokus na vsako od odigranih not. Zato pa mi je zelo pomagal šport.

Kateri vaš dosedanji odrski nastop bi posebej izpostavili?

Zagotovo nastop v Royal Albert Hall. To so posebni občutki.

Dotakniva se še vrednosti vašega inštrumenta. Pri violinah naj bi cene šle v milijone?

Najboljše violine so praviloma v lasti inštitucij in jih posojajo izjemnim glasbenikom. To so top violine. Heifetz je imel v studiu kovček in na eni strani violino »guarnieria« in na drugi »stradivarko«. To sta dve najboljši violini, kar obstajata.

Vi pa igrate na...

...jaz imam italijansko violino iz Cremona. Je zelo dobra violina, ni pa prav nobene primerjave s tistimi, ki so jih imeli že moji sošolci v Londonu. Prijatelj je imel dve violini, ki sta vsaka posamezno stali po 150.000 evrov. Je pa tako, da se za 10.000 ali 15.000 evrov že da dobiti violino, ki ti bo dobro služila.

Ali bi ob koncu najinega pogovora želeli še kaj dodati?

Želel bi povedati, da mi brez FMR, Kolektorja in Ministrstva za kulturo tako vrhunsko izobraževanje ne bi uspelo. FMR je bil prvi, ki mi je pomagal in če njih ne bi bilo, ne bi bilo tudi mojih rezultatov. Posebej bi se zahvalil gospodu Andreju Krenu in gospodu Stojanu Petriču.

Tit Primožič, karateist »Če jih že »fašeš«, jih hočeš dati tudi nazaj«

Robert Šabec

Člani Karate kluba Kolektor že vrsto let žanjejo zavidljive uspehe na državnih prvenstvih, vse bolj pa se uveljavljajo tudi na najmočnejših mednarodnih tekmovanjih. Barve Slovenije na svetovnem prvenstvu, ki je letošnjo jesen potekalo v mestu Santa Cruz na Tenerifih, je najuspešneje zastopal prav njihov član in sedanji reprezentant Tit Primožič. V konkurenci najboljših karateistov na svetu se je v kategoriji mlajših članov do 67 kilogramov povzpel vse do četrtfinala.

Tit Primožič, kot slovenski reprezentant

»V četrtfinalu sem izgubil v borbi z madžarskim tekmovalcem Tamasom Ferdinandom, ki ga je v zadnjih sekundah polfinala porazil Egipčan Mohamed Moamed. Če bi se Tamas Ferdinand uvrstil v finale, bi se na ta način tudi sam pomeril v borbi za tretje mesto. Res mi je žal, saj sem štiri borbe oddelal precej konkretno,« s precejšnjo mero razočaranja pove Tit, ki bi se mu ob le kančku dodatne športne sreče kaj lahko nasmehnila tudi bronasta kolajna. Pred nekaj tedni se je udeležil še enega pomembnega tekmovanja. V Črni gori je v prvih dneh decembra potekalo Balkansko prvenstvo, ki se ga je udeležilo skupno kar osemsto udeležencev iz enajstih držav. Tit ni imel sreče z žrebom in je tekmovanje zaključil na vseeno sijajnem devetem mestu. »S svojimi borbami sem bil dokaj zadovoljen, s končnim rezultatom pa niti ne, saj sem pričakoval več,« je dejal takoj po tekmi.

Tit je letos postal praktično stalni član slovenske reprezentance. Pot do tja pa je bila vse prej kot lahka. Pred tem je namreč vrsto let pridno nabiral

točke na pokalnih tekmah, postal tudi večkratni državni prvak, in to tako v katah kot tudi v borbah. Od vseh dosežkov pa je Tit posebej ponosen na osvojeno tretje mesto na tekmovanju za svetovni pokal, ki je minulo leto potekalo v Umagu in ki so se ga udeležili domala vsi najboljši svetovni karateisti. Do sedaj je bil udeleženec kar treh svetovnih prvenstev. Prvič je barve Slovenije zastopal na svetovnem prvenstvu v Španiji, v mestu Guadalajara, zatem je leta 2015 nastopal v Džakarti v Indoneziji ter letos ponovno v Španiji – na Tenerifih. Bil je že med udeleženci evropskega prvenstva na Portugalskem, v Švici in na Cipru. Titova športna pot se ves ta čas strmo vzpenja in niza uspehe za uspehom. Če že predstavljamo Tita, pa velja pri njem izpostaviti še eno lastnost, ki je bila med drugim tudi razlog, da je že pred časom opustil tekmovanje v katah in se posvetil izključno borbam. Pred tem pa še nekaj besed namenimo t.i. katam. Te, kot pove Tit, so zaporedja gibov, nekakšna koreografija in ponazoritev borbe. Opišemo jih lahko kot borbeni ples samega s sabo, pri katerem seveda ni fizičnega kontakta, ampak se ocenjuje lepoto in dodelanost tehnike. Zakaj je torej Tit tekmovanja te vrste opustil? Povsem preprosto.

Veščina karateja ter dajanje in prejemanje udarcev

»Sem izrazito tekmovalen tip človeka. Premagati je treba nasprotnika in če jih že »fašeš«, jih hočeš dati tudi nazaj – mu vrniti,« sebe kot izrazito tekmovalnega in kljubovalnega borca brez najmanjše zadrege predstavi kar sam. Če pa smo že pri borbah in udarcih, smo ga seveda povprašali tudi o vseh tistih elementih borbe, za katere meni, da je v njih močnejši od konkurence.

»Sam nasprotnika najraje zmedem z zaporedjem udarcev v glavo, ga na ta način dekoncentriram, zatem ga potegnem z nogo ter zrušim na tla. Moja specialka so namreč vseeno bolj roke kot udarci z nogo,« o svojih najmočnejših adutih pove Tit in doda, da pa je na minulem svetovnem prvenstvu najpogosteje uporabil t.i. ura mawashi oziroma udarec z nogo v glavo. Finta je potekala tako, da je šel z zadnjo nogo v napad na telo, nasprotnik se je udarcu izmaknil, Tit je počakal na njegov kontra napad in ga kontriral z nogo v glavo. Na ta način je dvakrat osvojil po tri točke, nekaj dodatnih točk pa je dobil še na račun rok. Zaradi razlike osem

proti nič mu je eno borbo uspelo celo predčasno zaključiti. Glede izraza specialka nam pojasni, da je to napad oziroma tehnika, ki jo uporabiš in si stoodstoten, da boš z njo osvojil točko. Se pravi, da imaš določeno kombinacijo tako zelo naštudirano, da čeprav izgubljaš, npr. z 1:0, boš z uporabo prav te tehnike osvojil točko ali več.

Ko poslušáš Tita, vse skupaj zveni precej preprosto, vsaj malce bolj zapleteno pa postane, ko se zaveš, da nasprotnik na drugi strani tudi ni pripravljen le prejemati udarcev, saj ti zagotovo želi prisoliti vsaj kakšno krepko tudi on sam.

»Najbolj te boli udarec z nogo v glavo. Ne boli fizično, temveč psihično. Ta udarec šteje tri točke in te je težko nadoknaditi. Najbolj nevarna finta je kombinacija premikov levo in desno, zatem pa sledi samo pok po glavi. Takrat se kar malce zamisliš,« nam poznavalsko pove Tit.

Tit je danes slovenski reprezentant, nosilec črnega pasu, ki ga dodatno krasi še t.i. prvi dan. Pot do tega izjemnega dosežka je posledica trdega dela in zavzetega ukvarjanja s karatejem že od otroških dni. Po njegovih besedah naj bi šlo nekako takole: v prvem razredu osnovne šole je na zahtevo učiteljice, da se vključi v eno od obšolskih dejavnosti, sprva kolebal med veroukom in čipkarsko

šolo, zatem pa izbral karate. Za to sila nenavadno kombinacijo, ki bi prav lahko botrovala bodočemu izjemnemu čipkarju, morebiti tudi potencialnemu teologu, so poskrbeli kar Titovi sošolci oziroma sošolke, najverjetneje celo kakšna simpatija, saj so se množično vpisovali prav v omenjeni dve dejavnosti. Na pobudo staršev pa je bila tovrstna zadrega hitro rešena in Tit je bil prav kmalu vpisan v Karate klub Kolektor. Tam ga je sprva v roke dobil Jernej Sever, zatem pa so njegovi trenerji postali Robi Karlin, Borut (Samo ali Miha?) Božič in Patricijska Horvat. Sledila so leta zavzetega ukvarjanja s tem športom. Dvakrat na teden je treniral kate, trikrat borbe. S prihodom v reprezentanco je njegov trener postal Vlado Bošnjak, kasneje pa Rajko Malinović in Damjan Horvatič. Čeprav se, kot pravi Tit, od karateja dejansko ne da živeti, pa se vseeno na tem področju obeta vsaj ena pomembna sprememba. Leta 2020 bo namreč karate postal olimpijska disciplina, Tit bo takrat v najboljših letih in tekmovalen, kot je, bo najverjetneje ... No, pustimo tovrstna ugibanja zaenkrat ob strani, saj smo vse skupaj zapeljali že v nevarne vode golega ugibanja, kar pa dosti bolj pritiče kakšni »šlogarici« kot pa resni predstavitvi izjemnega športnika. Za zaključek lahko le zatrdimo, da se bo Tit, če bo le dobil možnost tekmovati, zagotovo tudi na olimpijskih igrah na Japonskem izkazal po kar najboljših močeh.

Praznični napitki

December je čaroben mesec. Puhast sneg, prasket ognja v kaminu, človeška toplina, nešteto lučk in soj sveč, veseli prazniki, radostna obdarovanja, obilica dobre hrane, toplega čaja in sladkih medenjakov. Zakaj letos ne bi nazdravili z okusnimi prazničnimi napitki? Za vas smo pripravili enostavne, hitre in učinkovite recepte za vsak okus. Na zdravje!

Kuhano vino

Za pripravo potrebujemo:

- liter belega vina
- 3 dcl vode
- 100 g sladkorja
- 10 klinčkov
- 2 cimetovi palčki
- eno limono narezano na rezine.

Vse našete sestavine zmešamo v večjem loncu, nato pa jih segrevamo in odstavimo, tik preden zavre. Postrežemo vroče in po okusu dodamo še sladkor.

Kokosov liker

Za pripravo potrebujemo:

- liter mleka
- 800 g sladkorja
- 500 g kokosove moke
- 4 dcl belega ruma
- rezine ananasa.

Vse našete sestavine zmešamo v večjem loncu, nato pa jih segrevamo in odstavimo, tik preden zavre. Postrežemo vroče in po okusu dodamo še sladkor.

Čokoladni liker

Za pripravo potrebujemo:

- liter mleka
- pol litra ruma
- 1 kg sladkorja
- 2 čokoladna pudinga
- 100 g kakava.

Zmešamo mleko, sladkor, puding in kakav. Da se izognemo nastajanju grudic, je najbolje mešati s paličnim mešalnikom ali kar v multipraktiku. Dobljeno zmes nato prevremo na zmernem ognju in jo še četrte ure mešamo na zmernem ognju. Ohlajeni zmesi primešamo še rum in čokoladni liker in nato je pripravljen na strežbo.

Malibu Apfelstrudel

Za pripravo potrebujemo:

- liter jabolčnega soka (najboljše 100 %)
- 3 dcl kokosovega likerja Malibu
- mleti cimet.

Jabolčni sok zavremo in odstavimo z ognja. Vročemu soku dodamo Malibu in ščepec mletega cimeta ter vse skupaj rahlo premešamo.

Utekočinjenega jabolčnega štrudlja se ne bo branil nihče.

Če posegamo po alkoholu, moramo poseči tudi po vilicah. Alkohol se težja absorbira, če imamo v želodcu nekaj hrane. Hrana omogoča, da alkohol ostaja v želodcu in gre počasneje v kri. Pomembno je tudi, da pijemo veliko vode, ki bo preprečila dehidracijo, kar pa je osnova za hudega mačka. Zaspite na desnem boku, saj je želodec nagnjen postrani od leve proti desni; če ležimo na desnem boku, mu pomagamo hitreje odplakniti sokove, ki povzročajo slabost.

Če zjutraj vseeno boli glava, pa najbolj pomagajo banane, ki so prijazne do razdraženega želodca, dvignejo sladkor v krvi in telesu zagotovijo dovolj kalija. Pomaga pa tudi enostaven napitek – mešanica medu, limoninega soka in vroče vode. Napitek bo nadomestil izgubljeno tekočino in sladkor v telesu, poleg tega pa med vsebuje veliko fruktoze, ki pomaga pri presnovi alkohola.

Joga obraza

Saša Cvek

Vedno bolj se zavedamo, da je primerna in redna telesna vadba še kako nujna za naše zdravje in dobro počutje. Prav tako kot za celo telo pa je priporočljivo poskrbeti tudi za obrazne mišice.

Pri jogi obraza, ki jo je v Sloveniji zelo uspešno razširila Savina Atai, vadimo in oblikujemo vseh 57 mišic na obrazu. Če rečemo, da je področje od vratu navzgor direktorska pisarna našega organizma, je ključnega pomena, da deluje optimalno. Tu so možgani, živčevje in žleze z notranjim izločanjem, na katere lahko posredno vplivamo ravno z mišicami na obrazu. V njih povečamo prekrvavitev, vanje dovedemo kisik in hranilne snovi, jih okrepimo in aktiviramo ter posledično te impulze prenesemo do pomembnih centrov v možganih.

Vemo, da žleze v glavi (hipofiza, epifiza ...) nadzirajo delovanje celotnega endokrinega sistema v telesu. Od njega je odvisno vse. Ko je hormonsko stanje v ravnovesju, smo v procesu regeneracije, smo zdravi, vitalni in polni energije.

Vloga mišic je tukaj odločilnega pomena, saj morajo biti nujno na svojem mestu, žive, sproščene, polne in dejavne. Samo tako lahko posredujejo impulze na pomembna mesta v možganih in skrbijo za njihovo aktivnost.

Ko začnemo na pravilen način vaditi z mišicami na obrazu:

- vzpostavimo svetleč in mladosten videz;
- dvignemo in učvrstimo vseh 57 mišic na obrazu;

- učvrstimo ohlapne in raztegnjene mišice vratu ter povešeno kožo okoli čeljusti;
- aktiviramo žleze z notranjim izločanjem (epifizo, hipofizo, ščitnico, nadledvično žlezo in spolne žleze);
- negujemo notranje organe, živčni in celotni endokrini sistem

- (posledično uravnavamo telesno težo, težave s prekomernim apetitom, odpravljamo kronično utrujenost, težave z zaprtjem ...);
- prekrvavimo kožo;
- poživljamo in obnavljamo na površini ter umirjamo in spočijemo v globini;
- zagotavljamo telesno in psihično ravnovesje;

Joga obraza je zelo učinkovita, prijetno naporna, pa tudi zabavna, saj se ob določenih vajah tudi nasmejimo.

Skrivnostni Svet Lepote
www.salon-mistika.si

Vabljeni v skrivnostni svet lepote...

Lapajnetova ulica 53, Idrija; telefon: 040 59 73 72 ali 05 904 99 99

URNIK
ponedeljek 15.00 – 19.00 // torek 9.00 – 13.00
sreda, četrtek, petek 9.00 – 20.00 // sobota 9.00 – 13.00

FMR

Ni ne konec in ne začetek,
je le točka kroga, ki da nov zalet,
je energija, ki združuje ljudi v nov polet.

**Želimo vam prijetne božične praznike,
novo leto 2018 pa naj bo polno pozitivne energije.**

**EVT
SISTEMI d.o.o.**
Ekologija, Varnost, Trgovina

Ne glejte nazaj! Ker vse vam zdi se lepše, kot takrat, ko je bilo.

Ne glejte naprej! Ker vse vam zdi se ljubše, kot bo takrat, ko se zgodilo bo.

Zavedajte se sedanjosti!

Zaželimo vam le to, da vse dobro, kar čaka vas v prihodnosti, skupaj z vami gre.

Srečno v Novem letu 2018!

Trgovina EVT, Arkova 11, Idrija. T: 05 37 74 840

Odrto vsak delovnik od 7.00 do 15.00. e-trgovina: <http://trgovina.evt.si>

Posadimo božično žito

Anja Erjavec

Potrebujemo: seme božičnega žita, žagovino, dokolenke, kozarce ali druge posodice.

Škarje, lepilo, trak, vrvico ali elastike, oči ali gumbke.

V dokolenko nasujemo seme božičnega žita.

Nato dokolenko napolnimo z žagovino do poljubne velikosti.

Spodnji del zavežemo in na glavi oblikujemo poljubne izbokline.

Spodnji del mora biti vedno namočen v vodo, saj božično žito za rast potrebuje veliko vlage.

Prilepimo še oči in poljubno olepšamo lončke. Mi smo uporabili šeshamer.

Žito zraste v nekaj dneh. Ko so »lasje« dolgi, jih preprosto postrizemo.

	AVTOR GOVEKAR BRANKO	EKS- TREMNO PLANIN- STVO	GLAVNO MESTO KARTA- ZANOV	GRŠKI KATALIKI	MLETJE	KRAJ NA NOTRAN- JSKEM	PROSTOR ZA SHRAN- JEVANJE KMEČKEGA ORODJA	ALPISTIČNI ODESK	SPLODNIJ DEL PROS- TORA	VPREŽNI DROG VOZA	ŠOLSKA OCENA			
	HRANILNIK ENERGIJE													
	OLJE IZ LANU													
	MESTO V MAKE- DONJI							GRŠKI POTUJOČI PEVEC LASTNIK MLINA						
	IGRALKA RINA				REKA V ANGLIJI VAS NAD DOLINO IDRIJCE				RAZLOG, UPOŠTEVA- NJE	UREŽANJE NOHTOV NA ROKAH	MESTO V SPANJI			
	SEVERNO ATLANTSKI PARK DANSKI KAMION					ANA PAVLOVA	NASELJE PRI ČRNEM VRHU RUS. FIZIK ALEKSANDROV							
K	UČITELJEVA MIZA	PODTALNO DELOVANJE	IGRALEC ROBERT DE	PRISTANI- ŠČE NA JAPON- SKEM	PAPEŽEVA PALAČA V RIMU	KOPNO V MORJU	HRVAŠKI PEVEC KARAN	NORDIJSKI BOGOVI				GORSTVO V ITALIJI OSEBNI ZAJMEK		
STROKOVN- JAK ZA PSE								KARBOLNA KISLINA OZNAKA HRVAŠKE REKE				KEMIČNI ELEMENT BA LJUD- SKO IME ZA SMETLIKO		
AMERIŠKI KROKODIL								TAKTIČNA POTEZA BOŽIČNI OKRAS				KALIJI PEVEC VUNJAK		
VEČJE OBMOČJE, OZEMLJE							TURISTIČNI KRAJ NA HVARU	RAST- LINSKA BODICA	JUD IGOR OZIM			DUŠAN URŠIČ SANJE	TO NE KOZLEV- ČAR	
JAZ LATINSKO				KOSTU- MUMO, VOGELNIK TOVARNA V CERKNEM			MESTO V PIEMONTU, ITALIJA EVA DOLINAR			POSLEDEK PO OBEĐU FRANCOSKO JABOLČNO ZGANJE				
PRITRDIL- NICA			EVA RAS SKANDU			LAIK AMATER SOVRAŽ- NICA ŽELEZA								
VRSTA JABOLK						DEL ROKE ULTRA- ZVOČNI GLOBINO- MER			ANDREJ VELKAVRH VIKTOR EM- MANUELE			IVO ANDRIČ OZNAKA ZA KRANI	MESTO V ITALIJI "FRANČEK"	KOLESAR- SKA DIRKA PO SPANJI
RAČJA HOJA							ZIDOR REJC SIMFONIJA RIMSKEGA KORŠA- KOVA		ŽEL KOM- POZIČJA TIBETANSKO GOVEDO			BIVALIŠČE UMRLIH PREDEL IDRIJE		
													SANDRA URBANC ČUT ZA LASTNOST JEDI	
	MESTO IN REKA V RUSIJI												VRSTA VINA NOBELJI	
	LEV TOLSTOJ						RDEČI KRIŽ ZORAN UBAVIČ		PUŠČAVA V ETIOPIJI LEON OBLAK					
	ZELENICA V PUŠČAVI								ČAS KO SE NE LOVI DIVJADI					
	NAPOR ZA DOSEGO CILJA								NADLEŽNA ŽUŽELKA				ANGLEŠKA ROCK SKUPINA	

Sodelujte!

Morda pa se tudi v vas skriva pisec ali nadebudni fotograf, ki bi želel objavo fotografije na naslovnici ali v časopisu? Pozivamo vas, da pri nastajanju nove številke tudi aktivno sodelujete. Poleg rešitev križanke bomo veseli tudi vaših prispevkov in lastnih pobud za članke ter fotografije. Kontaktirajte nas na polona.rupnik@kolektor.com.

Naslov uredništva

FMR – Media d.o.o.
Arkova 43
5280 Idrija

Rešitvi iz jesenske številke Komunitatorja sta: **dan znanja in Blegoš.**

Nagrajenci: **Marija Novak, Zlatka Ražem, Lojze Šinkovec**

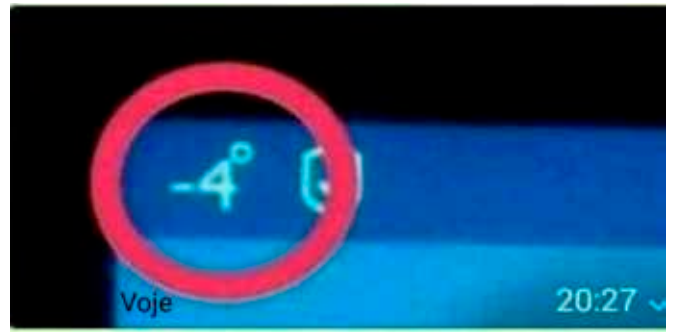
Rešitvi iz jesenske številke pošljite v uredništvo do vključno 5. 3. 2018 (pripis »Nagrada križanka«). Čakajo vas tri praktične nagrade.

Ime in priimek:

Naslov:

Pošta:

POMEMBNO OBVESTILO!
Vsi, ki imate okrašen vrt z modrimi in rdečimi lučkami...
prosim, da jih umaknete !!!
Ker vsakič, ko peljem mimo, mislim, da so policaji in spustim gas, pohodim zavoro, si privežem varnostni pas, vržem telefon na tla, skrijem flašo Terana, pogoltnem joint in skrijem pištolo....
Hvala za razumevanje! 😊

Žena piše možu, če
lahk vžge avto, ker je na
armaturni znak kjer nekdo
sedi na WC školjki...

Srečno 2018!

*"Skriunost uspeha v življenju ni v tem,
da človek dela tisto, kar žubi,
temveč da žubi tisto, kar dela."
Winston Churchill*

BRUS TRANSPORT

